

W NUMERZE:

- PLAN REMONTÓW NA 2024 ROK
- PRAWO W SPÓŁDZIELNI
- SEGREGUJMY ŚMIECI

MYŚLIBORSKA 85, 85A, 85B I 85C WRESZCIE UREGULOWANA

Ponad ćwierć wieku potrzebował Urząd m.st. Warszawy, aby zrealizować wniosek RSM „Praga” dotyczący sprzedaży na rzecz Spółdzielni niewielkiej działki, której zakup był kluczowy dla mieszkańców czterech budynków przy ulicy Myśliborskiej. W dniu 17 listopada 2023 r. przedstawiciele RSM „Praga” podpisali w siedzibie Biura Mienia Miasta i Skarbu Państwa Urzędu m.st. Warszawy akt notarialny przenoszący na rzecz Spółdzielni prawo własności działki nr 46/1 tzw. „paska”.

Przypomnijmy

Historia swój początek miała w 1996 roku, kiedy Spółdzielnia zawarła z Gminą Warszawa Białołęka porozumienie, w którym Gmina zobowiązała się do uregulowania stanu prawnego części nieruchomości, na której RSM „Praga” miała wybudować cztery budynki mieszkalne przy ulicy Myśliborskiej. Miasto zobowiązało się, że ureguje na swoją rzecz wspomniany fragment terenu, a następnie sprzeda całą nieruchomość Spółdzielni.

W 1997 roku RSM „Praga” nabyła aktem notarialnym grunt pod ww. inwestycję. Umowa sprzedaży obejmowała prawie cały teren przeznaczony pod budo-

wę, tj. dwie działki o numerach 45/4 i 47/1 o łącznej powierzchni 9865 m². Umowa nie objęła niewielkiej działki nr 46/1 (tzw. „paska”) o powierzchni 224 m², która rozdziela dwie nabyte wówczas działki. W chwili zawierania ww. umowy Gmina nie miała bowiem uregulowanego stanu prawnego działki nr 46/1 na swoją rzecz, a więc nie mogła jej sprzedać Spółdzielni. Jeszcze w latach 70-tych ubiegłego stulecia „pasek” ten stanowił drogę polną i nie posiadał właściciela. W akcie notarialnym Gmina zobowiązała się do regulacji i przeniesienia własności działki nr 46/1 na rzecz Spółdzielni.

W 1999 roku RSM „Praga” otrzymała pozwolenie na budowę i wybudowała

bloki przy ul. Myśliborskiej 85, 85A, 85B, 85C. Niestety Gmina Warszawa Białołęka, a także jej następca prawny - Miasto Stołeczne Warszawa, przez wiele lat nie wywiązywały się z ww. porozumienia oraz umownego zobowiązania, a działka nr 46/1 znajdująca się bezpośrednio pod budynkami Myśliborska 85 i 85A przez kolejne lata formalnie wciąż nie miała właściciela. Mimo wielu monitów i wystąpień ze strony Spółdzielni przez następne lata Urząd Miasta i Urząd Dzielnicy Białołęka w zasadzie nic nie robiły w sprawie regulacji stanu prawnego tej części nieruchomości. Brak działań regu-

lacyjnych ze strony Miasta Stołecznego Warszawy utrzymał na wiele lat niejednorodny stan prawny gruntu pod budynkami, co z kolei uniemożliwiło ustanawianie odrębnych własności lokali na rzecz mieszkańców ww. budynków.

W celu przyspieszenia procedury nabycia „paska” gruntu przez RSM „Praga”, z inicjatywy Spółdzielni w styczniu 2004 roku Miasto Stołeczne Warszawa udzieliło pełnomocnictwa przedstawicielowi RSM „Praga” do reprezentowania w są-

(Ciąg dalszy na stronie 3)

reklama

Stomatologia

608 301 517

22 679 96 69

Przenosimy działalność gabinetu do nowego lokalu oddalonego około 300m od obecnego miejsca.

Nowy adres **Kuflewska 6**

Zapraszamy do nowej lokalizacji od **27.01.2024**

TARGÓWEK PIĘKNIEJE CIAĞ DALSZY REWITALIZACJI

Administracja Osiedla „Targówek”, kontynuując termomodernizację na terenie kolonii „Prażłowska”, zakończyła prace w budynku przy ulicy Prażłowskiej 8 obejmujące docieplenie ścian zewnętrznych, remont loggii wraz z wymianą balustrad, montaż zabudów loggii na parterze budynku wraz z remontem schodków przy balkonach w poziomie parteru. Wykonano również montaż zadaszenia loggii na ostatnich kondygnacjach budynku oraz remont pokrycia dachowego. Wymieniono opaski wokół budynku oraz instalację odgromową. Cały ciąg budynków wzdłuż ulicy Prażłowskiej zyskał już nowy, piękny wygląd.

Analogiczne prace termomodernizacyjne zostały wykonane w budynku przy ulicy Heleny Junkiewicz 2, rozpoczynając tym samym prace termomodernizacyjne na terenie całej kolonii.

Spółdzielnia sukcesywnie prowadzi prace rewitalizacyjne mające na celu ograniczanie różnic pomiędzy budynkami powstałymi w poprzednich dekadach a wysokimi standardami nowoczesnego budownictwa. W tym celu według współczesnych wzorców zrealizowano remonty klatek schodowych podobnie, jak niedawno w budynku przy ulicy Kołowej 4. Zakres re-

H. Junkiewicz 2, po wykonanym remoncie

montu obejmował ułożenie gresu wielkoformatowego na podłogach parterów oraz gresu polerowanego na ścianach w poziomie parteru, wokół portali windo-

wych oraz w pomieszczeniach zsypowych. Ponadto wykonano malowanie ścian, sufitów, słusarki, drzwi windowych oraz pozostałych elementów wewnątrz klatek schodowych.

Ewelina Tomaszewska

Kołowa 4, klatka schodowa po remoncie

Prażłowska 8, po wykonanym remoncie

Prażłowska 8, po wykonanym remoncie

ogłoszenie

Wesołych Świąt!

W tym wyjątkowym czasie,
pragnę złożyć życzenia zdrowych i pełnych
optymizmu Świąt Bożego Narodzenia.
Niech w Waszych domach zaagości szczęście,
a czas spędzony z najbliższymi przyniesie
ukojenie i spokój.
Życze, aby każdy dzień nowego 2024 roku
wypełniony był radością i obfitował w sukcesy!

życzy Hanna Jarzębska
Radna Dzielnicy Praga-Północ
Przewodnicząca Rady Nadzorczej RSM „Praga”

PLAC ZABAW GAJKOWICZA 9

W ramach strategii remontowej Osiedle „Generalska” przechodzi wiele zmian, sukcesywnie wprowadzanych zgodnie z planem remontowym. Wychodząc naprzeciw naszym najmłodszym mieszkańcom, rozpoczęliśmy przebudowę placu zabaw dla dzieci mieszczącego się na tyłach budynku przy ulicy Gajkowiec 9. Zostanie on powiększony, a ponadto wymienione zostaną wszystkie urządzenia zabawowe oraz ogrodzenie.

Zabawa stanowi integralną część procesu kształtowania młodego człowieka - zarówno pod względem fizycznym jak i psychicznym. Poprzez wspólną zabawę dzieci uczą się współpracy, zawierają przyjaźnie, rozwijają swoją kreatywność. Czas spędzony aktywnie na świeżym powietrzu korzystnie wpływa na ich rozwój i zdrowie.

Nowe urządzenia zabawowe, które znajdą się na placu zabaw to: „mini koparka”, „zestaw Ahoj”, „zestaw Sandy”, „huśtawka wahadłowa potrójna”, „gumowe kule”, „huśtawki sprężynowe”, „huśtawka wagowa” oraz „panele edukacyjne”.

Zabawki te zapewnią dzieciom rozwój fizyczny, intelektualny oraz poznawczy, tworząc przyjazną i bezpieczną przestrzeń dla naszych milusińskich.

Agnieszka Kicek

49 LAT W RSM „PRAGA”. DZIĘKUJEMY!!!

Droga Marysiu

**dziękujemy za wszystkie
wspólnie przepracowane lata!
Chwile spędzone w Twoim towarzystwie
były zawsze pełne ciepła, dobra i uśmiechu!
Życzymy, aby czas emerytury przyniósł
wytechnienie, spokój i radość.
Mamy nadzieję, że będziesz
nas mile wspominać!
Będziemy za Tobą tęsknić!**

**Koleżanki i Koledzy
z RSM „Praga”**

MYŚLIBORSKA 85, 85A, ...

(Ciąg dalszy ze strony 1)

dzie Skarbu Państwa w sprawie o zasiedzenie. Pełnomocnik zaproponowany przez Spółdzielnię doprowadził do uzyskania postanowienia sądu, na podstawie którego Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie własność omawianej nieruchomości. Uzyskane zasiedzenie otworzyło drogę do regulacji gruntu na rzecz m.st. Warszawy, a następnie Spółdzielni. Warto podkreślić, że Spółdzielnia własnym staraniem i kosztem uzyskała stosowne postanowienie sądu, co tak naprawdę powinien uczynić Urząd m.st. Warszawy we własnym zakresie, działający w tym przypadku w imieniu Skarbu Państwa. Na podstawie ww. postanowienia sądu „pasek” ten został skomunalizowany, tj. Miasto Stołeczne Warszawa stało się jego właścicielem. RSM „Praga” niezwłocznie po uzyskaniu informacji o założeniu dla działki nr 46/1 księgi wieczystej („paska”) oraz ujawnieniu w niej Miasta Stołecznego Warszawy jako jej właściciela, w kwietniu 2007 roku skierowała pismo do Urzędu m.st. Warszawy o jak najszybsze sfinalizowanie porozumienia i zawarcie umowy sprzedaży tej działki na rzecz Spółdzielni. Do dalszego postępowania dokumenty trafiły do Biura Gospodarki Nieruchomościami i tam sprawa ponownie utknęła. Pomimo szeregu naszych pism sprawa pozostawała bez racjonalnego odzewu Miasta. Trudno było oprzeć się wrażeniu, że Urząd wykorzystał inicjatywę RSM „Praga” tylko po to, aby uporządkować kwestię własności „paska”, po czym w zasadzie nie podjął dalszych działań w celu uregulowania na rzecz Spółdzielni.

Po aferze reprivatyzacyjnej w Warszawie zlikwidowano Biuro Gospodarki Nieruchomościami. Sprawę sprzedaży działki nr 46/1 na rzecz Spółdzielni przejęło Biuro Mienia Miasta i Skarbu Państwa (BMMiSP). Urząd m.st. Warszawy w toczącej się przez kolejne lata korespondencji przedstawiał co raz to nowe warunki zawarcia umowy. W tym czasie dezaktualizowały się kolejne wyceny. Przedłużały

się także rozmowy w sprawie interpretacji rozliczeń podatkowych i możliwości prawnych ich zrealizowania. Finalnie warunki przedstawiane przez Urząd m.st. Warszawy zostały zaakceptowane przez Zarząd RSM „Praga”. W toku dalszego procedowania BMMiSP wreszcie uzyskało opinie Skarbnika m.st. Warszawy o braku przeciwwskazań do przeprowadzenia procedury zbycia na rzecz RSM „Praga” własności ww. działki. Następnie Burmistrz Dzielnicy Białołęka wystąpił do Rady m.st. Warszawy o podjęcie uchwały o wprowadzenie zmian w projekcie budżetu m.st. Warszawy na 2023 rok związanych z planowaną transakcją sprzedaży prawa własności ww. nieruchomości. Uchwała Rady m.st. Warszawy w tej sprawie otworzyła drogę do przeznaczenia omawianej nieruchomości do sprzedaży, czego potwierdzeniem było Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy z czerwca tego roku.

Koniec postępowania administracyjnego i umowa sprzedaży

Zwieńczeniem wyżej opisanych procedur było podpisanie w dniu 5 września 2023 r. przez przedstawicieli Spółdzielni i BMMiSP protokołu z rokowań w sprawie uzgodnienia warunków sprzedaży na rzecz RSM „Praga” przedmiotowej nieruchomości. Wspomniany protokół był ostatnim etapem przygotowań do zawarcia umowy sprzedaży dz. 46/1 na rzecz RSM „Praga”.

Zawarcie umowy sprzedaży dz. 46/1 i przeniesienia na Spółdzielnię prawa własności miało miejsce w dniu 17 listopada 2023 r., lecz wymaga jeszcze wpisu własności RSM „Praga” w księdze wieczystej. Stosowny wniosek o dokonanie wpisu został złożony przy akcie notarialnym. Obecnie oczekujemy na wpis w księdze wieczystej. Trudno określić, kiedy taki wpis zostanie dokonany, mając na uwadze, że obecnie czas oczekiwania na rozpoznanie wniosków w sądzie wieczystoksięgowym w Warszawie wynosi nawet do 12 miesięcy.

Co to oznacza dla mieszkańców?

Spółdzielnia nabyła omawiany „pasek” gruntu za kwotę 318 392,88 zł brutto uiszczoną na rzecz Miasta Stołecznego Warszawy. Nabycie tej działki pozwoliło wreszcie na uregulowanie trwającej przez blisko 25 lat absurdu sytuacji, w której pomimo wybudowania wiele lat temu przez RSM „Praga” bloków mieszkalnych, Spółdzielnia i jej mieszkańcy wciąż nie posiadali tytułu prawnego do niewielkiego fragmentu działki, która przebiega pod ich budynkami. Mieszkańcy nie mogli również przekształcać spółdzielczych własnościowych praw do lokali w odrębną własność.

Po ujawnieniu w księdze wieczystej nabycia przez RSM „Praga” działki nr 46/1 Spółdzielnia przystąpi do opracowania projektu uchwały określającej przedmiot odrębnej własności lokali w budynkach przy ul. Myśliborskiej 85, 85A, 85B, 85C. Zanim to jednak nastąpi, w pierwszej kolejności Spółdzielnia musi pozyskać z Urzędu Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy zaświadczenia o samodzielności lokali mieszkalnych oraz garażu wielostanowiskowego w tych budynkach. Wniosek w tej sprawie zostanie złożony przez Administrację Osiedla „Poraje”. Przygotowanie wniosku w pierwszej kolejności wymaga skompletowania i opracowania szeregu dokumentów. Dopiero po uzyskaniu z Urzędu wspomnianych zaświadczeń Zarząd Spółdzielni będzie mógł przyjąć uchwałę określającą przedmiot odrębnej własności lokali, co umożliwi chętnym mieszkańcom posiadającym spółdzielcze prawa do lokali w tych budynkach do składania w trybie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wniosków o ustanowienie odrębnej własności lokali.

**Marek Bernat
Łukasz Zaprawa**

BEZPIECZEŃSTWO W OSIEDLU „KIJOWSKA”

W Osiedlu „Kijowska” konsekwentnie prowadzone są działania, których celem jest utrzymanie oraz dalsza poprawa poziomu bezpieczeństwa. Utrzymywana jest ścisła współpraca Osiedla ze służbami porządkowymi, a zwłaszcza z Policją oraz Biurem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m.st. Warszawy. Zauważalna jest stała poprawa bezpieczeństwa na terenie Osiedla „Kijowska” oraz w naszej części dzielnicy. Nastąpiła istotna poprawa wizerunku dzielnicy i naszego Osiedla. Widoczna jest także zmiana problemów zgłaszanych przez mieszkańców. Następuje sukcesywny spadek liczby dewastacji oraz maleje liczba zgłaszanych Policji przestępstw.

Nasza Spółdzielnia priorytetowo traktuje utrzymanie ciągłego kontaktu i ścisłej współpracy z mieszkańcami, co stanowi warunek sprawnego i skutecznego reagowania na zjawiska niepożądane. O sytuacjach mogących stanowić zagrożenie mieszkańcy powiadamiani są ogłoszeniami umieszczanymi na klatkach schodowych wraz ze wskazaniem sposobu postępowania.

Po pandemii przywrócone zostały comiesięczne spotkania z mieszkańcami Osiedla przedstawiciele służb odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku w naszej dzielnicy: Policji i Straży Miejskiej, przy udziale przedstawiciele RSM „Praga”, Rady Osiedla „Kijowska” oraz kierownictwa Administracji Osiedla. Spotkania te cieszą się zainteresowaniem. Służbom umożliwiają dotarcie bezpośrednio do mieszkańców, którzy z kolei doskwierające im problemy mogą osobiście przedstawić przedstawicielom ww. służb. Spotkania te umożliwiły rozwiązanie wielu problemów, a także podjęcie szczególnie pożądaných działań o charakterze prewencyjnym, których celem jest niedopuszczenie do pojawienia się zagrożeń.

Okresowo spotkania z mieszkańcami Osiedla organizowane są również bezpośrednio w terenie. Dzięki nim dotkliwe dla mieszkańców problemy przekazywane są służbom „na miejscu”. Z informacji mieszkańców wynika, że m.in. dzięki tym spotkaniom poziom bezpieczeństwa na terenie Osiedla ulega poprawie. Spotkania odbywają się w każdą pierwszą środę miesiąca o godzinie 11.00 w siedzibie Administracji Osiedla „Kijowska” przy ul. Ząbkowskiej 42. Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

Monitoring

Dzięki rozbudowie systemu monitoringu Policja niejednokrotnie ujęła sprawców przestępstw i dewastacji mienia, a prewencyjny efekt działania monitoringu został już osiągnięty.

Kamery zainstalowane są we wszystkich niewrażliwych miejscach Osiedla oraz instalowane są w holach wejściowych klatek schodowych i w kabinach dźwigów. System monitoringu w naszym Osiedlu obejmuje 160 kamer wewnętrznych i zewnętrznych. System jest stale rozbudowywany o nowe punkty kamerowe i urządzenia do obsługi zgromadzonych danych, a instalacje monitorujące są modernizowane. Ponadto dotychczasowe kamery kamuflowane zastępowane są odpornymi na dewastację wyraźnie widocznymi kamerami kopułkowymi, co stanowi dodatkowy czynnik zniechęcający potencjalnych sprawców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Problem bezdomności

W ostatnich latach zauważany jest wzrost liczby osób bezdomnych pojawiających się na terenie naszej dzielnicy. Administracja Osiedla współpracuje z Policją i Strażą Miejską, dzięki czemu podejmowane są szybkie i skuteczne działania w reakcji na zgłoszenia otrzymywane od mieszkańców, gdy osoba bezdomna zakłóca porządek np. na klatce schodowej. Administracja podjęła też współpracę z instytucjami, których zadaniem jest pomoc osobom bezdomnym, np. Stowarzyszeniem MONAR. Pozostajemy również w stałym kontakcie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dzielnicy Praga-Północ.

Dzięki **Hannie Jarzębskiej** - Przewodniczącej Rady Nadzorczej RSM „Praga” i Rady Osiedla „Kijowska” oraz Radnej Rady Dzielnicy Praga-Północ, podjęte zostały starania w celu przeniesienia Mobilnego Punktu Poradnictwa, który świadczy pomoc osobom bezdomnym m.in. na terenie Pragi-Północ, koncentrując dotychczas swoje działania przed Dworcem Wschodnim od strony ulicy Kijowskiej. Pomoc świadczona w ramach MPP jest niewątpliwie potrzebna. Niemniej powoduje liczne gromadzenie się w tej okolicy osób bezdomnych, które po skorzystaniu z tej pomocy, starają się szukać schronienia na klatkach schodowych i w piwnicach okolicznych wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Pomoc w ramach MPP miałyby zostać przeniesiona w okolice Dworca Warszawa Stadion. Podobnie jak rejon Dworca Wschodniego jest to również punkt bardzo dobrze skomunikowany, co pozwala na sprawne świadczenie pomocy osobom bezdomnym. Propozycja ta została przyjęta przez Komisję Bezpieczeństwa i Prawa Lokalnego Rady Dzielnicy Praga-Północ. Sprawę poparła także Rada Dzielnicy Praga-Północ, zajmując oficjalne stanowisko, co dało nam wsparcie w rozmowach z instytucjami odpowiedzialnymi z funkcjonowanie MPP, w tym zwłaszcza z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy.

Osoby postronne na klatkach

Administracja Osiedla „Kijowska” podejmuje szereg działań w celu ochrony naszego Osiedla przed uciążliwościami powodowanymi przez osoby postronne. Przede wszystkim dostęp do klatek schodowych ograniczany jest jedynie do możliwości otwarcia drzwi kluczem, bądź za pomocą domofonu oraz indywidualnego klucza elektronicznego, tzw. „chipa”. Ponadto w wejściach do klatek schodowych zamontowane są stalowe drzwi wejściowe o dużej odporności na dewastację. Ponadto podejmowane są także działania w celu ograniczenia liczby miejsc sprzyjających przebywaniu osób zakłócających spokój i porządek. Na prośby mieszkańców oraz Administracji Osiedla likwidowane są ławki ustawione na terenie miejskim i inne miejsca zgromadzeń.

Z naszych obserwacji wynika, że przyczyną przedostawania się osób postronnych na klatki schodowe jest niestety wpuszczanie ich przez niektórych mieszkańców, co zazwyczaj wynika z pewnej niefrasobliwości, ale także ze zwykłej ludzkiej chęci pomocy, zwłaszcza w okresie zimowym. Trzeba jednak pamiętać, że charakter uciążliwości powodowanych przez osoby trzecie na klatkach schodowych, przy równo-

czesnym łatwym dostępem do klatki, w istotny sposób ogranicza możliwość skutecznej interwencji służb porządkowych, a tym samym ogranicza możliwości szybkiego i radykalnego rozwiązania problemu przebywania osób niepożądanych w budynku. Po raz kolejny więc chcielibyśmy prosić mieszkańców naszego Osiedla o niewpuszczanie do budynków osób obcych. Wszelkie przypadki przebywania osób niepożądanych na terenie Osiedla, a zwłaszcza osób stwarzających jakiegokolwiek zagrożenie, prosimy niezwłocznie zgłaszać Straży Miejskiej i Policji.

Uwaga na oszustów!

Niejednokrotnie otrzymujemy ostrzeżenia o możliwości pojawienia się oszustów, którzy żerując na nieostrości mieszkańców, stosują metody wyłudzenia pieniędzy m.in. „na wnuczka” lub „na policjanta”. Nie należy przekazywać pieniędzy tym osobom, a sytuacje takie należy niezwłocznie zgłaszać Policji.

Pojawiają się także naciągacze oferujący różnego rodzaju usługi i usiłujący uzyskać zaliczkę na poczet rzekomych przeglądów, remontów lub zakupów. Prosimy o zachowanie ostrożności w kontaktach z nieznanymi osobami. Prowadzone przez Spółdzielnię prace remontowe lub przeglądy lokali poprzedzone są wywieszeniem na klatkach ogłoszeń opatrzonych pieczęcią Administracji Osiedla, gdzie wskazane są zakresy prac i terminy ich przeprowadzenia. Jest też podany nr kontaktowy i dane wykonawcy, a także kontakt do pracownika Administracji Osiedla sprawującego nadzór nad wykonywanymi pracami. Pracownicy przebywający na terenie Osiedla powinni posiadać stosowne identyfikatory. W razie doraźnych interwencji pracownicy Administracji kontaktują się bezpośrednio z zainteresowanymi mieszkańcami. Każdą taką interwencję można potwierdzić w Administracji.

Szybkie zgłoszenie, to skuteczniejsza interwencja

Przypominamy o konieczności wzywania służb porządkowych w przypadku pojawienia się na terenie Osiedla osób stanowiących zagrożenie, a także w przypadku dewastacji, czy zakłócania porządku itp. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia lub dewastacji prosimy o zgłoszenie tego faktu również w Administracji Osiedla „Kijowska”. Kontakt do Administracji - tel. 22 619 32 58 oraz 22 619 32 59, wew. 4, e-mail: kijowska@rsmpraga.pl.

Administracja Osiedla „Kijowska” wysoko ceni współpracę, jaką wielu mieszkańców nawiązało z nami przy okazji rozwiązywania rozmaitych problemów. Uważamy za konieczne dalsze utrzymanie wzajemnej współpracy i dziękujemy za dotychczasowe wspólne działania.

Maciej Czernikowski

SUDOKU

9				4				
	8			7		2		
		1			8	6		
6					9	4		
	2		3			8		
	4		7	1				5
	7		8				3	
	1			2		9		
				5				6

NIEUGIĘTY URZĄD MIASTA - KARY ZA BRAK SEGREGACJI ODPADÓW

Przypomnijmy, w numerze 01 (92) 2023 Gazety „eReSeM Praga” informowaliśmy o wszczęciu przez Prezydenta m.st. Warszawy postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwagi na niedopełnienie przez mieszkańców obowiązku segregacji odpadów komunalnych na nieruchomościach położonych przy ulicach Białostockiej 7, Gajkowicza 1 i 3, Erazma z Zakroczyimia 2, Erazma z Zakroczyimia 6, Radzymińskiej 68/72.

Jak wynika z treści otrzymanych przez Spółdzielnię postanowień, firma odbierająca odpady komunalne z wyżej wymienionych posesji w lutym 2023 r. stwierdziła:

- przy ul. Białostockiej 7 - nieprawidłową segregację w pojemniku na papier (opakowania folii, plastikowe butelki i inne odpady w pojemniku frakcji papier),
- przy ul. Erazma z Zakroczyimia 6 - nieprawidłową segregację w pojemniku na szkło (opakowania foliowe, plastikowe butelki, papier i inne odpady w pojemniku frakcji szkło),
- przy ul. Radzymińskiej 68/72 - nieprawidłową segregację w pojemniku na papier (ubranie, opakowania folii i inne odpady w pojemniku frakcji papier); w pojemnikach na szkło oraz metale i tworzywa sztuczne nie zachowana czystość frakcji.

Wcześniej, bo w grudniu 2022 r. przy ul. Erazma z Zakroczyimia 2 oraz w styczniu 2023 r. przy ul. Gajkowicza 1 i 3, firma stwierdziła nieprawidłową segregację w pojemnikach na szkło (odpady zmieszane w pojemniku frakcji szkło).

Firma wykonała dokumentację zdjęciową potwierdzającą fakt nieprawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

Pracownik Spółdzielni zapoznał się w siedzibie Urzędu m.st. Warszawy z zebraniem materiałem dowodowym,

po czym w dniu 07.04.2023 r. Spółdzielnia złożyła pisma do Prezydenta m.st. Warszawy wyjaśniające przyczyny niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych w wyżej wymienionych nieruchomościach.

W pismach tych Spółdzielnia wniosła o odstąpienie od ukarania podwyższoną opłatą za brak segregacji odpadów.

Stanowisko i prośba RSM „Praga” nie zostały uwzględnione i decyzjami z dnia 19.04.2023 r. Prezydent m.st. Warszawy postanowił określić wysokość opłaty dla tych nieruchomości w wysokości dwukrotnej miesięcznej opłaty za odbiór odpadów.

Nie zgadzając się z decyzjami Prezydenta m.st. Warszawy, Spółdzielnia w dniu 02.05.2023 r. wniosła od nich odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie.

Decyzjami z dnia 28.08.2023 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze postanowiło niestety utrzymać w mocy zaskarżone decyzje w całości.

W zaistniałej sytuacji Spółdzielnia zmuszona została wnieść do Urzędu m.st. Warszawy podwyższoną opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z wyżej wymienionych nieruchomości za okresy, w których według stanowiska Urzędu Miasta nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Informacja o wysokości naliczonej przez Miasto dodatkowej opłaty za niesegregowanie odpadów oraz o przewidywanym uwzględnieniu jej w corocznym rozliczeniu mediów za 2023 r. będzie dostarczona jeszcze w grudniu br. do skrzynek pocztowych należących do lokali w poszczególnych budynkach w omawianych nieruchomościach.

Uważnie segregujmy śmieci!

Jak widać na przykładzie wyżej wymienionych nieruchomości, niewłaściwa segregacja odpadów w postaci nawet jednokrotnego zdarzenia powoduje wszczęcie postępowania i wydanie przez Prezydenta m.st. Warszawy decyzji ustalającej dla każdej nieruchomości podwyższoną opłatę za dany miesiąc, w którym nastąpiło uchybienie obowiązkowi selektywnej zbiórki odpadów. Opłatami tymi finalnie zostają obciążeni wszyscy mieszkańcy także ci, którzy należycie segregują odpady.

Jeszcze raz więc apelujemy do wszystkich użytkowników lokali w budynkach RSM „Praga” o dokonywanie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, co stanowi obowiązek wynikający z ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przypominamy, że zgodnie z przepisami uchwalonymi przez Radę Miasta, w Warszawie obowiązuje system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odbieranych z terenu nieruchomości z podziałem na:

- papier,
- metale i tworzywa sztuczne,
- szkło,
- bioodpady,
- odpady zmieszane,
- odpady wielkogabarytowe.

Segregacji należy dokonywać do niżej wymienionych pojemników:

- niebieski pojemnik - na papier,
- żółty pojemnik - na metale i tworzywa sztuczne,
- zielony pojemnik - na szkło,
- brązowy pojemnik - na bioodpady,
- czarny pojemnik - na odpady zmieszane.

Odpady wielkogabarytowe należy wystawiać na dzień przed ich odbiorem w miejscu wskazanym przez Administrację Osiedla.

Dodatkowe informacje o zasadach segregacji i obowiązującym systemie odbioru odpadów komunalnych można uzyskać w Administracji Osiedla oraz na stronie Warszawa 19115: <https://warszawa19115.pl/wszystko-o-odpadach>.

Paweł Mikulski

WIELOFUNKCYJNE BOISKO SPORTOWE „PRZY GÓRCIE” MYSZKOWSKA/JUNKIEWICZ

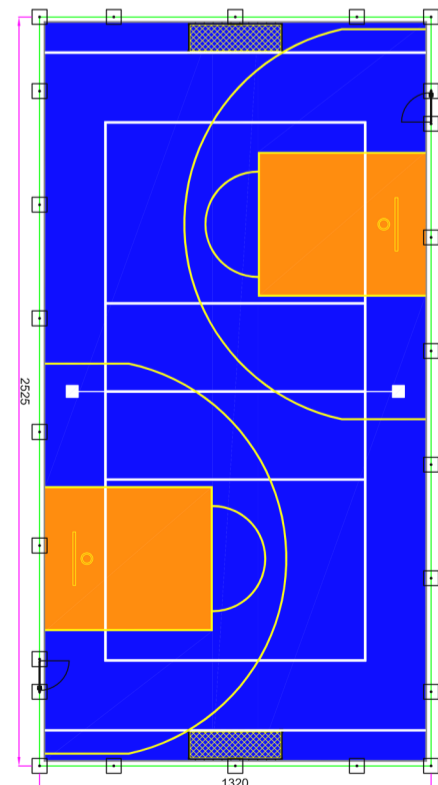
RSM „Praga” z przyjemnością informuje, że w ramach programu rewitalizacji obszarów wielkomiejskich Jessica 2 na zlecenie Administracji Osiedla „Targówek” rozpoczęto prace związane z budową boiska sportowego na terenie zielonym przy górcie, tj. pomiędzy budynkami Myszkowska 2 i Junkiewicz 4.

Głównym celem budowy tego wielofunkcyjnego boiska jest stworzenie miejsca, gdzie wszyscy mieszkańcy, bez względu na wiek czy umiejętności sportowe, będą mieli możliwość aktywnego spędzania czasu. Boisko to będzie miejscem, gdzie zainicjowane zostaną różnorodne aktywności fizyczne, od gier zespołowych takich jak koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, po indywidualne treningi. Projekt ten ma na celu promowanie zdrowego trybu życia oraz integrację społeczności.

Boisko będzie posiadać ażurową nawierzchnię poli-propylenową, która z powodzeniem odprowadza wodę z opadów atmosferycznych i jest łatwa w utrzymaniu, a przy tym bezpieczna. Całość będzie ogrodzona wysokimi na 4 metry piłkochwytnymi oraz oświetlona lampami z wyłącznikiem czasowym. Dla bezpieczeństwa, a także by uniknąć aktów wandalizmu, teren boiska wraz z przyległą siłownią plenerową zostanie objęty monitoringiem.

Mamy nadzieję, że boisko razem z siłownią oraz górką, z której zimą korzystają mali saneczkarze, staną się lubianą przez Państwa prawdziwie sportową enklawą. Obok prezentujemy rzut boiska.

Tomasz Łapka

NOSIŁ WILK RAZY KILKA...

„No i panie, kto za to płaci? Pan płaci, pani płaci, my płacimy. To są nasze pieniądze proszę pana. Społeczeństwo”. Choć wypowiedziane w „innych okolicznościach przyrody”, to słowa inżyniera Mamonia z filmu „Rejs” Marka Piwowskiego doskonale oddają istotę problemu zaległości czynszowych w domach wielorodzinnych.

W skrajnych, jednak nieodosobnionych przypadkach, brak wnoszenia opłat za mieszkanie skutkować może orzeczeniem przez sąd eksmisji nieuczciwego lokatora czy najemcy z zajmowanego mieszkania. Z reguły jednak pozbycie się uciążliwego mieszkańca i odzyskanie przez właściciela nieruchomości, a przez sąsiadów spokoju i komfortu przebywania we wspólnym budynku, poprzedzone jest latami „życia na cudzy rachunek” przez tzw. dzikich lokatorów.

Niezależnie bowiem od tego, czy tytułem do zajmowania mieszkania była umowa najmu komercyjnego, komunalnego, prawo spółdzielcze, a nawet całkowicie bezumowne przebywanie, to posiadanie lokalu podlega w polskim prawie, na gruncie kodeksu cywilnego, ochronie (art. od 336 do 352). W szczególności właściciel nie może samowolnie naruszyć prawa posiadania osoby przebywającej w lokalu, choćby była w złej wierze i nie posiadała tytułu prawnego. Przy czym zgodnie z art. 193 kodeksu karnego naruszenie miru domowego, które może nastąpić, gdy obce mieszkańcom osoby

(choćby miały tytuł własności) wdzierają się do lokalu i odmawiają opuszczenia go, po wyraźnym wezwaniu ze strony osoby zamieszkującej, zagrożone jest karą pozbawienia wolności do roku.

Kij, jak wiadomo, ma jednak dwa końce. Otóż w ostatnim czasie wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie, dziki lokator został skazany za przestępstwo oszustwa, którego popełnienie zagrożone jest karą nawet do 8 lat pozbawienia wolności. Mężczyznę ukarano ograniczeniem wolności w postaci obowiązku wykonywania 40 godzin miesięcznie prac społecznych przez 2 lata, grzywną oraz koniecznością zwrotu kosztów procesu. Sąd uznał winę przyjmując, że skoro najemcę (oskarżonego) stać było na drogie zakupy, co zostało udowodnione w procesie, to celowo wprowadził właściciela nieruchomości w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy. A zatem dopuścił się oszustwa i przez to, że nie płacił czynszu najmu, doprowadził właściciela mieszkania do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości ponad 14 tys. zł (art. 286 § 1 kodeksu karnego).

Bezwzględne pozbawienie wolności nieuczciwy najemca uniknął tylko dzięki temu, że ma na utrzymaniu kilkumiesięczne dziecko. Zasądzona jednak praca stanowić ma swoiste zadośćuczynienie dla społeczności lokalnej, a obowiązek zapłaty 5 tys. zł na Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpeniten-

cyjnej posłuży wsparciu osób poszkodowanych przez inne nieuczciwe działania.

Zatem chociaż wyrok wydaje się może niezbyt surowy, to należy mieć nadzieję, że zapoczątkuje słuszną i oczekiwaną linię orzeczniczą, która... poniesie tytułowego wilka.

Michał Leszczyński
komornik sądowy

ogłoszenie

RSM PRAGA ZAPRASZA DO UDZIAŁU W BEZPŁATNYCH ZAJĘCIACH **NORDIC WALKING**

Projekt dla osób, które chcą cieszyć się zdrowiem i kondycją fizyczną.

PARK WIECHA

- wtorki godz. 16.30 - 18.00 NORDIC WALKING
- środy czwartki godz. 10.00 - 11.00 NORDIC WALKING

TRENER

Krzysztof Człapki
Mistrz Polski NW

PARK PICASSA

- poniedziałki środy godz. 13.00 - 14.00 NORDIC WALKING

OSIEDLE KIJOWSKA

- poniedziałki godz. 11.30 - 12.30 czwartki

PRZYJDŹ CHOĆ RAZ, A BĘDZIESZ DO NAS WRACAŁ!

ogłoszenie

RSM PRAGA NAUKA GRY W SZACHY DLA SENIORÓW

Z NAMI NAUCZYSZ SIĘ GRAĆ W SZACHY!

Zapraszamy mieszkanki i mieszkańców RSM "Praga" do wspólnej nauki i zabawy!

POPRAWISZ PAMIĘĆ I KONCENTRACJĘ!
POBUDZISZ KREATYWNOSĆ I ZDOLNOŚĆ LOGICZNEGO MYŚLENIA!
ROZWINIESZ UMIEJĘTNOŚCI PLANOWANIA!

Poniedziałki
godz. 13.00 - 14.00
Klub Osiedlowy "Nasz Klub", ul. Zamiejska 1

Szachy to doskonała gra pobudzająca do pracy obie półkule mózgu, co jest niezwykle ważne przy zapobieganiu takim chorobom jak Alzheimer czy demencja oraz w poprawie sprawności po przebytym udarze!

Zajęcia poprowadzi Pani Marta Bąk - instruktorka szachowa z 12-letnim doświadczeniem

W sprawie zapisów, prosimy o kontakt telefoniczny z Administracją Osiedla.
Obowiązuje limit 10 osób w grupie!

(22) 678 11 07

WOLNOŚĆ TOMKU W SWOIM SPÓŁDZIELCZYM DOMKU?

W dzisiejszych czasach o wiele większą wagę przykładają się do praw niż do obowiązków. Tendencja ta nie ominęła członków spółdzielni mieszkaniowych. Zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN słowo „spółdzielnia” zostało utworzone w XX w. od czasownika „spółdziałać” (obecnie współdziałać), czyli „współpracować”¹. Należy zauważyć, że „spółdzielnia” ma wspólny rdzeń ze słowem „społem” czyli „wspólnie”, „razem”. Członkowie spółdzielni mieszkaniowej mają zatem obowiązek współpracować ze sobą oraz z organami spółdzielni w celu zachowania i rozwoju wspólnego dobra jakim jest spółdzielnia mieszkaniowa. Niestety w praktyce niektórzy członkowie spółdzielni mieszkaniowych zapominają o powyższym obowiązku. Oczywiście tego przejawem jest, np. brak wnoszenia opłat eksploatacyjnych. W niniejszym artykule chciałbym jednak wskazać na obowiązki członków spółdzielni mieszkaniowych związanych z... dociepleniem budynków.

Spółdzielnie mieszkaniowe docieplają budynki wielorodzinne w swoich zasobach po to, aby zmniejszyć straty ciepła, równocześnie zwiększając komfort mieszkania swoich członków. Niektórzy członkowie spółdzielni mieszkaniowych mogą nie chcieć, aby budynek w którym mieszkają był docieplany, ale najczęściej nie uzewnętrzniają swojego niezadowolenia. Zdarzają się jednak członkowie spółdzielni mieszkaniowych, którzy przechodzą do czynów.

Przykład:

Pan Edward posiada odrębną własność lokalu i jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej „Najlepsza” w miejscowości Dobre Miejsce. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Najlepsza” (dalej: SMN) zgodnie z planem remontów rozpoczęła docieplanie budynku, w którym mieszka pan Edward. Pan Edward jest przeciwny docieplaniu budynku. Uważa, że docieplenie zmniejszy powierzchnię jego balkonu, że będzie mieć za gorąco w mieszkaniu oraz że ściany balkonu stanowią jego własność. W związku z tym, aby przeciwdziałać niepożądanemu przez siebie dociepleni pan Edward, tuż po położeniu przez pracowników firmy wykonującej docieplenie płyt styropianowych, postanowił wziąć sprawy w swoje ręce i zerwał płyty styropianowe ze ścian balkonu. Niestety część płyt styropianowych już zdążyła związać się z podłożem, a więc fragmenty płyt styropianowych pozostały na ścianach balkonu. Płyty styropianowe uległy nieodwracalnemu zniszczeniu. SMN sporządziła kosztorys wyliczający wartość zniszczonych płyt styropianowych. Wartość ta wyniosła 1.000 zł. SMN złożyła zawiadomienie do Prokuratury w związku z popełnieniem przestępstwa z art. 288 § 1 Kodeksu karnego. Zgodnie z tym przepisem, *kto cudzą rzecz niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5*. Policja na polecenie Prokuratury przesłuchała świadków oraz pana Edwarda, a następnie Prokuratura skierowała do Sądu akt oskarżenia przeciwko panu Edwardowi o popełnienie przestępstwa z art. 288 § 1 Kodeksu karnego. SMN wniosła o wymierzenie Panu Edwardowi kary grzywny oraz o zobowiązanie go do naprawienia szkody w wysokości 1.000 zł. Sąd I instancji skazał pana Edwarda na karę grzywny w wysokości 20 stawek po 100 zł (czyli 2.000 zł) oraz nakazał naprawienie szkody na rzecz SMN w wysokości 1.000 zł. Sąd w uzasadnieniu wyroku wskazał, że balkon pana Edwarda stanowił część nieruchomości wspólnej². Sąd podkreślił, że pan Edward nie miał prawa do samowolnego zrywania płyt styropianowych oraz decydowania w kwestii docieplenia ścian balkonu. Sąd powołał się na pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu, że (...) *właściciel lokalu uprawniony jest do wyłącznego i swobodnego korzystania z pomieszczenia pomocniczego jakim jest balkon czy taras, jednak obowiązany jest także do jego udostępnienia i znoszenia prac ustalonych przez wspólnotę w zakresie części wspólnych tego pomieszczenia*³. Pan Edward wniósł apelację od wyroku Sądu I instancji, lecz Sąd II instancji utrzymał

w mocy wyrok Sądu I instancji i pan Edward musiał wpłacić na rachunek bankowy Sądu kwotę 2.000 zł tytułem grzywny, a na rachunek bankowy SMN kwotę 1.000 zł tytułem naprawienia szkody.

Morał z tego taki, że w swoim domku jednak nie wolno wszystkiego

Sąd, skazując pana Edwarda, powołał się na to, że balkon, z którego korzysta, stanowi część nieruchomości wspólnej i że jeden członek spółdzielni mieszkaniowej nie może ani samowolnie zrywać płyt styropianowych, ani decydować, czy ściany balkonu, z którego korzysta, mają być docieplone. Sąd podkreślił zatem obowiązek współdziałania członków i organów spółdzielni mieszkaniowej w zachowaniu i rozwoju wspólnego dobra, jakim jest spółdzielnia mieszkaniowa. Sprzeciw wobec działań czynionych w interesie członków spółdzielni mieszkaniowej, może mieć dotkliwe konsekwencje finansowe i karne.

Powyższe skutki mogą dotyczyć także innych sytuacji, jak np. prowadzenia remontu we własnym mieszkaniu. Taki remont niejednokrotnie wiąże się z ingerencją w części wspólne budynku jak np. ściany nośne, balkon lub loggie (w tym popularne zabudowy), czy instalacje doprowadzające media. Dlatego, zgodnie z obowiązującymi w RSM „Praga” zasadami porządku domowego, każdy taki remont - przed jego rozpoczęciem - w pierwszej kolejności należy zgłosić do Administracji Osiedla, która oceni, czy planowane prace remontowe są zgodne ze sztuką budowlaną i przepisami prawa oraz, czy i w jakim zakresie, np. ze względu na uwarunkowania techniczne budynku, prace remontowe mogą się odbyć.

Jeszcze innym przykładem, kiedy nie wolno nam wszystkiego we własnym mieszkaniu, jest zakłócanie porządku domowego i zasad współżycia sąsiedzkiego. Przejawem takiego naruszenia jest np. zakłócanie ciszy nocnej. Pamiętajmy, że w skrajnych przypadkach, zgodnie z ustawą

o spółdzielniach mieszkaniowych, w przypadku rażącego lub uporczywego wykroczenia osoby korzystającej z lokalu przeciwko obowiązującemu porządkowi domowemu albo niewłaściwego zachowania tej osoby czyniącego korzystanie z innych lokali lub nieruchomości wspólnej uciążliwym, sąd może wygasić lub przymusić do sprzedaży prawo do lokalu zajmowanego przez uciążliwego lokatora. Taki wyrok może zostać wydany wobec uprawnionego (właściciela) do lokalu, nawet jeśli zakłócającymi porządek są najemcy jego mieszkania.

Pamiętajmy, że mieszkanie, nawet jeśli jest do niego ustanowiona odrębna własność, znajduje się w budynku wielorodzinnym i bezpośrednio sąsiaduje z wieloma innymi lokalami, a przede wszystkim znajduje się w budynku, który jest częścią wspólną wszystkich mieszkańców. To jak się zachowujemy we własnym mieszkaniu, może być odczuwalne przez naszych sąsiadów. Dbając o poszanowanie relacji dobrosąsiedzkich, mamy gwarancję, że będzie nam się mieszkają dużo wygodniej. Przeprowadzając zaś jakiegokolwiek prace remontowe, najpierw skontaktujmy się z Administracją Osiedla, która doradzi i podpowie, co i jak możemy zrealizować, a przede wszystkim bezpiecznie przeprowadzi nas przez cały proces.

radca prawny **Hubert Pochylski**
Łukasz Zaprawa

Przypisy:

¹ <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/spoldzielnia;9980.html>

² Tak przykładowo: *Uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10.03.2022 r. (II OSK 835/19)*

³ *Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu - I Wydział Cywilny z dnia 31.01.2018 r. (I ACa 840/17)*

reklama

warszawa • mazowsze

wawa.info

CZYTAJ
**NOWY
PORTAL**

WARSZAWA • RADOM • PŁOCK • OSTROŁĘKA • ŁOMŻA • SIEDLCE

JUBILEUSZ CHÓRU „SONORKI”

14 listopada w Klubie „Pinokio” odbyła się wyjątkowa uroczystość. Otóż 20 lat temu powstał Chór „Sonorki”. Z tej okazji przybyli zaproszeni goście: przede wszystkim obchodzący swój jubileusz członkowie Chóru, a także **Hanna Jarzębska** - Przewodnicząca Rady Nadzorczej RSM „Praga”, **Andrzej Półrolniczak** i **Anna Dobosz** - reprezentujący Zarząd Spółdzielni, **Witold Harasim** - Przewodniczący Rady Osiedla „Targówek” oraz **Grażyna Rogosz** - Kierownik Administracji Osiedla „Targówek”. Przybyli również przedstawiciele Domów Pomocy Społecznych oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Impreza rozpoczęła się od wręczenia nagród, kwiatów oraz dyplomów członkom Chóru. Następnie poetka **Stanisława Garbalińska** odczytała wiersz, który napisała specjalnie na tę okazję. Podczas uroczystości odbyła się też część artystyczna. Chór wykonał ponad 10 utworów, które wszyscy znamy i mogliśmy razem pośpiewać. Na zakończenie na wszystkich czekał pięknie udekorowany tort.

Wszystkim Seniorom z Chóru życzymy dużo zdrowia, energii oraz chęci do dalszego działania i śpiewania oraz życzymy kolejnych jubileuszy 20. i więcej lat.

Edyta Barcikowska

Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga” oferuje do wynajęcia następujące lokale użytkowe:

Adres lokalu	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Usytuowanie	Typ działalności / przeznaczenie	Telefon kontaktowy
Jagiellońska 3	24,80	Półpiętro w budynku mieszkalnym	biurowa	Administracja Osiedla „Jagiellońska”
Jagiellońska 6	117,60	Poziom -1 budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	
Targowa 82	109,90	Parter budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	
Białostocka 9	190,00 /106,30 parter, 83,70 poziom -1/	Parter oraz poziom -1 w budynku mieszkalnym	dowolna nieuciążliwa	Administracja Osiedla „Kijowska” 22 818 19 75
Kijowska 11	92,84	Parter budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	Administracja Osiedla „Poraje” 22 519 14 32
Atutowa 1	37,20	Piwnica w budynku mieszkalnym	magazyn	
Atutowa 3	24,00	Piwnica w budynku mieszkalnym	magazyn	
Gębicka 2	23,40	Piwnica w budynku mieszkalnym	magazyn	
Pancera 12	19,30	Piwnica w budynku mieszkalnym	magazyn	
Pancera 22	144,10	Parter budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	
H. Junkiewicz 2	8,40	Parter budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	Administracja Osiedla „Targówek” 22 679 86 81
Namysłowska 6C	56,71	Parter budynku mieszkalnego	dowolna nieuciążliwa	Biuro Zarządu 22 517 20 95

Stawka czynszu za najem lokali użytkowych do negocjacji.
Blizszych informacji udzielają poszczególne Administracje Osiedli.
Zachęcamy do kontaktu.

NORDIC WALKING W RSM „PRAGA” ...

...MIKOŁAJKOWY

Za nami kolejny rok, w którym nasi mieszkańcy mieli możliwość wspólnych ćwiczeń na świeżym powietrzu. Treningi Nordic Walking, oprócz wielu zalet dla zdrowia fizycznego, świetnie wpływają na samopoczucie i rozwijanie relacji sąsiedzkich. Dlatego specjalnie z okazji Mikołajek zorganizowaliśmy dodatkowe zajęcia.

W sobotę 2 grudnia odbył się trening dla Osiedli „Poraje” i „Erazma”, a tydzień później 9 grudnia odbyły się treningi dla mieszkańców z Osiedli: „Targówek”, „Generalska”, „Jagiellońska” i „Kijowska”. Tak jak w ubiegłych latach nasz trener **Krzysztof Człapki** przebrał się w strój Świętego Mikołaja, a Spółdzielnia zapewniła słodki poczęstunek.

„Mikołajkowy Nordic Walking” powstał, by wspólnie spędzić ten wyjątkowy czas, ale także by zachęcić nowe osoby, które nigdy nie chodziły z kijami, do dołączenia do naszej grupy. Cel został osiągnięty. Na każdych zajęciach pojawili się nowi uczestnicy.

Wszystkich chętnych zapraszamy na kolejne treningi. Jeśli ktoś jest zainteresowany, ale martwi się o brak odpowiedniego sprzętu, mamy rozwiązanie - mieszkańcy RSM „Praga” mają możliwość bezpłatnego wypożyczenia kijków na czas zajęć.

Aleksandra Radzio

...W ŁAZIENKACH KRÓLEWSKICH

W grudniu Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga” pod patronatem Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie zorganizowała zajęcia Nordic Walking. Dwa treningi odbyły się w niedziele 10 i 17 grudnia, które poprowadził trener **Krzysztof Człapki** - wielokrotny Mistrz Polski oraz Medalista Mistrzostw Świata i Europy Nordic Walking.

Ćwiczenia zrealizowano w ramach promowania zdrowego i aktywnego trybu życia wśród naszych mieszkańców. Zimowa aura w ogrodach Łazienek Królewskich zachęcała do podziwiania uroków jednego z najbardziej znanych symboli Warszawy. Treningi były

doskonałą okazją do niedzielnego spaceru przez alejki i ścieżki w otoczeniu zabytkowej architektury i rzeźb. Ogrody Łazienek Królewskich, w których odbywały się zajęcia, podzielone są według stylu na: XVIII-wieczny Ogród Królewski, XIX-wieczny Ogród Romantyczny i XX-wieczny Ogród Modernistyczny. Oprócz uczestnictwa dla korzyści zdrowotnych zajęcia można było potraktować jako okazję do zwiedzania.

Serdecznie dziękujemy Muzeum Łazienki Królewskie za objęcie patronatem naszych treningów.

Aleksandra Radzio

PLAN REMONTÓW NA 2024 ROK

OSIEDLE ERAZMA

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.c.w. i z.w. wymiana wodomierzy	Erazma z Zakrocymia 1, 3, 5, 9, 10, A. Kamińskiego 2, 20, 20A, 22A
2.	Roboty elektryczne wymiana latarni ulicznych + oprawy + żarówki na typ LED	Ćmielowska 15, 15A, Erazma z Zakrocymia 5, 7, 9, 13
3.	Remonty i renowacje elewacji mycie elewacji	Erazma z Zakrocymia 10
4.	Roboty dekarские remont zwyżki	A. Kamińskiego 14
5.	Roboty drogowe remont ciągów pieszo-jezdnych	teren Osiedla
6.	Remonty klatek schodowych i wejść do klatek schodowych remont klatek schodowych wymiana ślusarki drzwiowej	Ćmielowska 15, Erazma z Zakrocymia 19, 21 Erazma z Zakrocymia 19, 21
7.	Roboty ogólnobudowlane roboty inne - prace wynikające z przeglądów budynków i zgłoszeń mieszkańców remont płyt balkonowych remont altan śmietnikowych	teren Osiedla w zależności od potrzeb Erazma z Zakrocymia 9, A. Kamińskiego 22A
8.	Tereny zielone - place zabaw pielęgnacja zieleni naprawa urządzeń rekreacyjnych/zabawowych + wymiana urządzeń	teren Osiedla

OSIEDLE GENERALSKA

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.o. wymiana legalizacyjna podzielników ciepła	Gajkowicza 11, Janinówka 14, Remiszewska 7
2.	Inne hydrauliczne zestaw hydroforowy wymiana legalizacyjna wodomierzy radiowych z nakładką radiową - TECHEM projekt techniczny wymiany pionów i poziomów kanalizacji + instalacji deszczowej w budynku	Janinówka 11 Askenazego 2, 6, 7, 9, 11, Zamiejska 7, 9, 11 Kuflewska 4, Mokra 23
3.	Instalacje gazowe projekt wymiany instalacji gazowej wymiana instalacji gazowej wraz z montażem liczników indywidualnych wymiana instalacji gazowej projekt + wymiana instalacji gazowej	Gajkowicza 9, Mokra 33 Askenazego 3, Gajkowicza 4, Mokra 4 Mieszka I 15 Mieszka I 13, 17
4.	Roboty elektryczne wykonanie projektu technicznego wymiany wewnętrznych linii zasilania na klatkach schodowych z wymianą gniazd bezpiecznikowych w lokalach mieszkalnych + wymiana instalacji + wymiana instalacji dzwonekowej, wymiana instalacji domofonowej montaż monitoringu	Gajkowicza 11 Askenazego 11, Gajkowicza 11, Kuflewska 2, Zamiejska 15, 17
5.	Docieplenia (docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropodachu, docieplenie stropu piwnic, wymiana pokrycia dachowego, remont balkonów, remont wejść, wymiana drzwi wejściowych do budynku) naniesienie zmian w projekcie technicznym docieplenia (rozszerzenie zakresu prac) + docieplenie budynku, remont kapitalny dachu, wymiana balustrad balkonowych, wykonanie nowej izolacji przeciwwilgociowej na balkonach, wymiana instalacji odgromowej, (przebudowa wejścia z przebudową schodów oraz wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych - podanie lokatorów) docieplenie budynku, remont kapitalny dachu, wymiana balustrad balkonowych, wykonanie nowej izolacji przeciwwilgociowej na balkonach, wymiana instalacji odgromowej (przebudowa wejścia z wymianą drzwi wejściowych)	Janinówka 14 Mieszka I 23
6.	Roboty dekarские roboty awaryjne remont daszków	teren Osiedla Askenazego / Zamiejska
7.	Roboty drogowe naprawa nawierzchni asfaltowych ciągów pieszo - jezdnych wykonanie fragmentów ciągów pieszych przy częściowej likwidacji trawników	teren Osiedla Gajkowicza 9
8.	Wymiana okien na klatkach schodowych wymiana okienek piwnicznych	budynki Osiedla
9.	Remonty klatek schodowych i wejść do klatek schodowych remont klatek schodowych w podwyższonym standardzie	Janinówka 9

PLAN REMONTÓW NA 2024 ROK

OSIEDLE GENERALSKA c.d.

Lp.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
10.	Roboty ogólnobudowlane	
	remont balkonów/loggii	
	roboty ogólnobudowlane wg potrzeb Osiedla	teren Osiedla
	malowanie ogrodzeń terenów zielonych	
	remont altany śmietnikowej	Marki
	budowa altanki rekreacyjnej dla seniorów	
11.	Tereny zielone - place zabaw	
	wykonanie nasadzeń drzew i krzewów wg bieżących potrzeb	teren Osiedla
	remont placu zabaw	Gajkowicza 9
12.	Dźwigi	
	modernizacja aparatury sterowej + wymiana kabiny dźwigowej i drzwi na piętrach	Askenazego 11, Kuflewska 2, Zamiejska 15
	wymiana zespołu napędowego	Askenazego 2
	wymiana całego dźwigu	Zamiejska 17

OSIEDLE JAGIELLOŃSKA

Lp.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.c.w. i z.w.	
	wymiana legalizacyjna wodomierzy z nakładką	Jagiellońska 62
	wymiana legalizacyjna wodomierzy	Floriańska 14, Szanajcy 3
2.	Inne hydrauliczne	
	wymiana rur, niezbędne roboty w węźle	teren Osiedla
3.	Roboty elektryczne	
	wymiana oświetlenia	Jagiellońska 3
4.	Roboty ogólnobudowlane	
	remont dachu	Jagiellońska 2
5.	Roboty inne	
	montaż szlabanu z pętlą	Jagiellońska 2, 4, 6
6.	Dźwigi	
	wymiana dźwigu w całości	Jagiellońska 6 kl. I

OSIEDLE KIJOWSKA

Lp.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.c.w. i z.w.	
	wymiana poziomów ciepłej i zimnej wody	Białostocka 48
	wymiana zestawu hydroforowego	Białostocka 7, Al. Tysiąclecia 151, Wiosenna 2
2.	Inne hydrauliczne	
	wymiana legalizacyjna wodomierzy wraz z wymianą nakładki radiowej	Białostocka 9, 11, Wołomińska 19
3.	Instalacje gazowe	
	dokumentacja proj - kosztorysowa wymiany instalacji gazu	Białostocka 9, 11
	wymiana instalacji gazu	Białostocka 7, 9
4.	Roboty elektryczne	
	wymiana wewnętrznych linii zasilania	Ząbkowska 40
	projekt wykonania instalacji fotowoltaicznej	Kijowska 11
	wykonanie instalacji fotowoltaicznej	Białostocka 7, Kijowska 11
	modernizacja instalacji p.poż w ciągu garażowym	Kijowska 11
	rozbudowa i modernizacja infrastruktury monitoringu wizyjnego i rozbudowa monitoringu wizyjnego zewnętrznego i wewnętrznego	
	wymiana linii kablowych zasilających oświetlenie ciągów pieszych w rejonie ul. Białostockiej, ok. 1/3 zakresu	teren Osiedla
5.	Roboty ogólnobudowlane	
	remont izolacji tarasu południowego 50% powierzchni	Kijowska 11
	remont komór zsypanych	Korsaka 1, Markowska 6, Al. Tysiąclecia 151
	wymiana drzwi do komór zsypanych oraz do magazynu	Łomżyńska 15/25
	wymiana drzwi do komór zsypanych	Wiosenna 2
	remont leja zsypanego	Łochowska 1/29
	wymiana nastopnic	Radzyńska 68/72
6.	Remonty klatek schodowych i wejść do klatek schodowych	
	remont klatek schodowych wraz z korytarzykami lokatorskimi	Radzyńska 68/72, Wołomińska 19
7.	Tereny zielone - place zabaw	
	wymiana przęseł ogrodzeniowych	Łochowska 34
8.	Roboty inne	
	rozbudowa altan śmietnikowych	teren Osiedla

PLAN REMONTÓW NA 2024 ROK

OSIEDLE KIJOWSKA c.d.

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
9.	Dźwigi	
	wymiana dźwigu	Białostocka 9 kl. IV, Siedlecka 1/15 kl. I osobowy
	wymiana drzwi szybowych, dostosowanie aparatury sterowej	Siedlecka 1/15 kl. I meblowy (prawy), Siedlecka 1/15 kl. II osobowy (lewy), Siedlecka 1/15 kl. III osobowy (lewy), Wiosenna 2 kl. I (lewy i prawy)

OSIEDLE PORAJE

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.c.w. i z.w.	
	wymiana poziomów instalacji wodnych z rozdzieleniem instalacji p.poż.	Ceramiczna 5, 7
	wymiana zaworów na podstawach pionów wody zimnej, ciepłej i cyrkulacji	Porajów 4, 6, Śreniawitów 1, 2, Wittiga 1
2.	Inne hydrauliczne	
	wymiana legalizacyjna wodomierzy radiowych z modułem radiowym	Pancera 6, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 22, Śreniawitów 1, 5, 7, Wittiga 9
	wykonanie kamerowania pionów, poziomów kanalizacyjnych i udrożnienie	budynki Osiedla wg potrzeb
3.	Instalacje gazowe	
	wymiana instalacji gazowej + dokumentacja	Gębicka 4
4.	Roboty elektryczne	
	naprawa oświetlenia terenu	teren Osiedla
	wymiana wewnętrznych linii zasilania na klatkach schodowych + dokumentacja	Wittiga 1
	montaż monitoringu	budynki Osiedla
5.	Renowacje i remonty elewacji	
	renowacja elewacji (wzmocnienie tynków, mycie, odgrzybianie i malowanie)	Atutowa 5, 7
6.	Roboty dekarские	
	remont pokrycia dachu	Porajów 5, Szczęśliwa 2
7.	Roboty drogowe	
	naprawa asfaltów ciągów pieszo-jezdných z kostki i asfaltu (po okresie zimowym)	teren Osiedla
8.	Remonty klatek schodowych i wejść do klatek schodowych	
	remont klatek schodowych oraz wejść do klatek w podwyższonym standardzie	Atutowa 3, Gębicka 2, Porajów 5, Wittiga 9
9.	Roboty ogólnobudowlane	
	naprawy izolacji szlicht balkonowych	budynki Osiedla
	remont galerii	Ceramiczna 7
10.	Tereny zielone - place zabaw	
	uzupełnienie zieleni (nasadzenia, wycinka, wiatrolomy)	teren Osiedla
	renowacja zieleni, nasadzenie roślin ozdobnych	
	place zabaw - montaż nowych zabawek, naprawy sprzętu zabawowego oraz wymiana podłoża pod zabawkami	
11.	Roboty inne	
	altany i komory zsypowe	teren Osiedla
	budowa windy dla niepełnosprawnych	Śreniawitów 1 kl. III
12.	Dźwigi	
	wymiana dźwigu	Wittiga 1 kl. I, Wittiga 3 kl. III

OSIEDLE TARGÓWEK

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
1.	Instalacje c.o.	
	wymiana legalizacyjna podzielników kosztów ciepła	Myszkowska 1a, 1b, Wincentego 28, 32
	projekt regulacji instalacji c.o. + regulacja instalacji c.o.	H.Junkiewicz 2, Prałatowska 8
2.	Instalacje c.c.w. i z.w.	
	wymiana pionów instalacji c.c.w., z.w., kan. i cyrkulacji	Kołowa 2, Smoleńska 82
	wymiana poziomów instalacji kanalizacyjnej	H.Junkiewicz 8
3.	Inne hydrauliczne	
	wymiana legalizacyjna wodomierzy radiowych wraz z wymianą nakładki radiowej	H.Junkiewicz 6, Myszkowska 1, 4, Prałatowska 2, 4, 8, Remiszewska 20, Olgierda 42, 44, P.Skargi 63, Smoleńska 82, Tykocińska 32, 42, Wincentego 28, 32
4.	Instalacje gazowe	
	projekt wymiany instalacji gazowej	Olgierda 42, P.Skargi 63
	wymiana instalacji gazowej	Olgierda 42
5.	Roboty elektryczne	
	projekt + montaż wyłącznika p.poż.	Olgierda 42
	modernizacja monitoringu wizyjnego z analogowego na cyfrowy	Wejherowska 3, 6
	rozbudowa monitoringu wizyjnego o 22 kamery	Myszkowska 1, 1b, H.Junkiewicz 4
6.	Docieplenia (docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropodachu, docieplenie stropu piwnic, wymiana pokrycia dachowego, remont balkonów, remont wejść, wymiana drzwi wejściowych do budynku)	
	demontaż okładzin z blachy i ocieplenie ścian, ocieplenie stropodachu, wymiana poszycia dachu, remont kominów, balkonów i loggi wraz z wymianą balustrad i warstw posadzkowych, montaż zabudów loggi na parterze, remont wejść do budynku - I etap	H.Junkiewicz 2a
7.	Roboty dekarские	
	remonty awaryjne	teren Osiedla

PLAN REMONTÓW NA 2024 ROK

OSIEDLE TARGÓWEK c.d.

L.p.	Rodzaj robót	Budynek / Adres
8.	Roboty drogowe	
	remont nawierzchni asfaltowych	teren Osiedla
9.	Remont klatek schodowych i wejść do klatek schodowych	
	kompleksowy remont klatki schodowej	Myszkowska 1, Wejherowska 3
10.	Roboty ogólnobudowlane	
	inne roboty ogólnobudowlane (wykonanie pochylni, naprawa schodów, elewacji, posadzek balkonowych itp.)	teren Osiedla
	naprawa przewodów kominowych	
11.	Tereny zielone - place zabaw	
	nasadzenia materiału roślinnego	teren Osiedla
	renowacja terenów zielonych	
	montaż płotków ogrodzeniowych	
12.	Dźwigi	
	wymiana dźwigu osobowego i meblowego	Goławicka 3

STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU

W grudniu Rada m.st. Warszawy zdecydowała, że od lipca 2024 r. Śródmieście i fragmenty centralnych dzielnic miasta, w tym Dzielnicy Praga - Północ, objęte zostaną Strefą Czystego Transportu. Jej wprowadzenie ma pozwolić na ograniczenie emisji szkodliwych dla zdrowia tlenków azotu. Do końca 2027 r. z zasad obowiązujących w SCT zwolnieni będą nie tylko mieszkańcy strefy, ale wszyscy opłacający podatek i zameldowani. Uchwała wzbudza wiele kontrowersji. Ma swoich gorących zwolenników, ale też i przeciwników.

„W Londynie stężenie tlenków azotu w powietrzu spadło aż o 46 proc., co przełożyło się też na radykalny spadek liczby dzieci trafiających do szpitali z astmą. W Brukseli stężenia spadły o 25 proc., w Paryżu - o 23 proc. Także w Barcelonie, która - tak jak Warszawa - przewidziała w pierwszym etapie szereg ulg i wyjątków ułatwiających mieszkańcom dostosowanie się do nowej rzeczywistości, spadek stężenia tych szkodliwych substancji wyniósł 11 proc. Tylko w pierwszym roku! To są fakty. To są konkrety. To są twarde liczby” - przekonywał Prezydent m.st. Warszawy Rafał Trzaskowski.

Z badania emisyjności pojazdów na warszawskich ulicach dokonanego jesienią 2020 r. przez zespół naukowców z ICCT wynika, że najwięcej zanie-

czyszczeń pochodzi od starszych samochodów, zwłaszcza tych z silnikiem Diesla. Pomiary blisko 150 tys. pojazdów wykazały, że samochody wyprodukowane przed 2006 r., choć stanowiły tylko 17 proc. floty, odpowiadały za 37 proc. emisji tlenków azotu (NOx) i 52 proc. emisji pyłów (PM).

Do końca 2027 r. z zasad obowiązujących w SCT zwolnieni będą nie tylko mieszkańcy strefy, ale wszystkie osoby opłacające podatek i zameldowane w stolicy. Reguły SCT dotyczyć ich będą dopiero od stycznia 2028 r. - wówczas nie będą mogli poruszać się po strefie pojazdem z silnikiem Diesla starszym niż 13 lat i pojazdem benzynowym starszym niż 22 lata. W przypadku firm liczyć się będzie podatek CIT i siedziba firmy. Pozostałe osoby od lipca 2024 r. nie będą mogły poruszać się po strefie pojazdem z silnikiem Diesla starszym niż 18 lat i pojazdem benzy-

nowym starszym niż 27 lat. Wprowadzony zostanie również dodatkowy wyjątek dla seniorów (osób, które do końca 2023 r. ukończą 70 lat), o ile już przed przyjęciem uchwały o SCT byli właścicielami swoich pojazdów. Oznacza to, że osoby powyżej 70. roku życia, po spełnieniu określonych warunków, będą zwolnione bezterminowo z zasad obowiązujących w ramach SCT. Zasady SCT nie będą dotyczyły również posiadaczy aut zabytkowych.

W jaki sposób będzie weryfikowany wjazd pojazdu do SCT? Dla ok. 95 proc. pojazdów, dla których uprawnienie da się potwierdzić za pomocą dostępu do Centralnej Ewidencji Pojazdów, nie będą wydawane nalepki. Dla starych pojazdów, które spełniają kryteria dla wyjątków (np. mieszkańcy SCT albo seniorzy, którzy kupili samochód już wcześniej) obowiązkowe będą nalepki. Przewidziany jest mieszany system kontroli na obszarze projektowanej strefy - obejmujący zarówno patrole kontrolujące pojazdy w ruchu wewnątrz strefy i na jej wlotach, jak i istniejący system kamer (na wjeździe do strefy), który może być rozbudowany, jeśli zajdzie taka potrzeba. Zgodnie z art. 96c Kodeksu wykroczeń za złamanie wjazdu do strefy czystego transportu grozić będzie kara grzywny do 500 zł.

Więcej informacji na <https://warszawa19115.pl/>.

Redakcja

Źródło:

<https://um.warszawa.pl/-/warszawa-wprowadzi-strefe-czystego-transportu>

ogłoszenie społeczne

STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU
Rafał Trzaskowski

Etapy wdrażania SCT

Dla aut osób mieszkających i płacących podatki w Warszawie

Rok wdrożenia	Lipiec 2024	2026	2028	2030	2032
	Etap 1 Etap 2 Etap 3 Etap 4 Etap 5				
Pojazd z silnikiem Benzynowym	Bez limitów	Bez limitów	Euro 4 max. 22 lat	Euro 5 max. 20 lat	Euro 6 max. 17 lat
Pojazd z silnikiem Diesla	Bez limitów	Bez limitów	Euro 6 max. 13 lat	Euro 6dT max. 11 lat	Euro 6d max. 11 lat

Warszawa | STOLICA ZIELENI

ogłoszenie

Życzę Państwu - Świąt Bożego Narodzenia wypełnionych Radością i Miłością, niosących spokój i odpoczynek, Nowego 2024 Roku spełniającego wszelkie Marzenia, Pełnego Optymizmu, Wiary, Szczęścia, Powodzenia,

A PRZED WSZYSTKIM ZDROWIA I POKOJU NA ŚWIECIE !

Łączę podziękowania Wszystkim Państwu dzięki którym, kolejną kadencję pełnię mandat radnego Dzielnicy Targówek oraz Przewodniczącego Rady Osiedla Targówek RSM „Praga”

Witold Harasim

CZAS KSIĄŻKI

„Uwielbiam zapach książkowego tuszu o poranku...”

- Umberto Eco

Święta zimowe to niezwykle czas obdarowywania się prezentami, które powinny być zapamiętane jako „chciane” i „udane”. W Klubie dobrej książki Erazma długo dyskutowaliśmy na temat popularnych „prezentowników” świątecznych, rodzaju podarunków, a także różnorodności obyczajów grudniowo-styczeniowych, co skutkowało wybraniem prezentu uniwersalnego, ponadczasowego i niezwykle cennego, przydatnego zarówno w chwili samotności, jak i w towarzystwie! Tym zawsze oczekiwanym prezentem jest książka, która urozmaici oraz wzbogaci nasze życie i doświadczenia, bowiem drogę do niej odnajdziemy zawsze, nawet jeśli nie teraz, to w odpowiednim czasie. Uwierzcie, książka ma swój Czas.

NASZA ŚWIĄTECZNA PACZKA czyli „FANTASTYCZNA PIĄTKA”

Do naszego „prezentu” włożyliśmy pięć książek, które są jednocześnie gwiazdami wydawniczymi oraz zdobyły liczne i uznane nagrody. To prawdziwe bestsellery, które na pewno zachwycą każdego odbiorcę, a ich tematyczne bogactwo zaspokoi różnorodny gust czytelnicy lub pasję poznania.

BARTEK KIEŻUN „JERUZOLIMA DO ZJEDZENIA”

To naprawdę niezwykle finezyjna, kolejna część serii znanych poradników kulinarno-podróżniczych Bartka Kieżuna, zwanego „Krakowskim makaroniarzem”. Odkąd ją otworzyłam, naprawdę nie mogę „się oderwać”, bowiem kusi smakowitym, egzotycznym aromatem, unoszącym się z aury, jaką tworzy narracja autora. Tematem kolejnej części są oczywiście (poza recepturami) obyczaje, historia i przygoda, zaklęte w niezwykłym smaku egzotycznych potraw, dlatego gotowanie z tą książką to jednocześnie wędrowanie z autorem po targach tętniących życiem lub forsowanie małych sklepików, a wszystko po to, aby w długą sobotę jeść bez końca i celebrować każdą egzotyczną chwilę tej wędrówki do korzeni cywilizacji europejskiej. Polecam na prezent, na każdy dzień, na deszcz, śnieg i słońce, bo naprawdę, wiele jeszcze można odkryć tajemnic w trakcie czytania tego przewodnika, ukazującego nam barwny, mistyczny i niezwykle pachnący świat Jeruzolimy. Tak więc jem, gotuję według przepisów i czytam, oglądając barwne ilustracje i przenoszę się w wymiary odległe, odnajdując w nich jakieś tęskne tropy wspólnej kultury, poza czasem, bez podziałów politycznych, przyjazne i dobre jak chleb wielu rodzajów, którym obdziela się wszystkich ludzi przy wspólnym stole. Przy stole Klubu dobrej książki również.

BRITNEY SPEARS „KOBIETA, KTÓRĄ JESTEM”

„Artyści tworzą i odgrywają różne postacie, ponieważ pragną podróży do odległych światów. Ja też potrzebowałam ucieczki.” (Britney Spears). Tę piosenkarkę raczej zna każdy, przynajmniej „ze słyszenia”. Właśnie pojawiła się jej autobiografia, którą czytaliśmy podczas wieczoru klubowego. To książka o kobiecie, której piosenek słuchał cały świat, ale nikt nie słyszał, co sama mówi, o co prosi, a nawet krzyczy z zamkniętych drzwi koszmaru, jaki zgotowali jej najbliżsi... Nie skarżyła się, nie potrafiła odsłonić światu prawdy, przyzwalała na sytuację przemocy, zastraszona odebraniem jej synów, dlatego grała biernie rolę, której musiała się nauczyć, aby przeżyć w świecie masowej kultury pop. Kiedy po raz pierwszy skończyłam czytać tę opowieść, zaniemówiłam ze zdumienia i okazało się, że jestem pod ogromnym wrażeniem historii opowiedzianej przez Britney, której nigdy nie utożsamiałam ze statusem „ofiary”. A jednak... Ubezważona przez własnego ojca, żerującego na jej pieniądzach, atakowana przez paparazzich, media i fałszywych przyjaciół pokornie godziła się ze swym losem, poddana woli rodziców milczała, ale do czasu... Książka wspaniale pokazuje, że każdy przymus rodzi bunt, a stereotypy, uprzedzenia i plotki mogą zniszczyć ludzkie życie. Historia Britney to gorzka lekcja na temat wolności i człowieczeństwa współczesności, a postać piosenkarki staje się dzięki przesłaniu ikoną walki o wolność i niezależność. Nie radzę oceniać książki „po okładce”, bowiem wizerunek medialny „gwiazdy popu”, a „prawdziwa” Britney to dwa oceany znaczeń. Ta rzeczycista Spears jest „w środku”, przeczytajcie, przemyślcie i komentujcie na stronie facebookowej naszego klubu. Zapraszamy!

NATALIE HAYNES „PUSZKA PANDORY. KOBIECY W MITOLOGII GRECKIEJ”

Na stole pojawia się jabłko. „Te kalliste - dla najpiękniejszej”. No i co (i po co) ta Eris zrobiła, aby jabłko spadło z hukiem niezgody na stole i to w trakcie „wesela nimfy morskiej Tetydy, która miała zostać matką Achillesa”? Jak to się w ogóle stało, że Parys „odnalazł się w niewdzięcznej roli sędziego”? A jakie miejsce w tym sporze wyznaczono pięknej Helenie? „Z chwilą, kiedy Parys podejmuje decyzję, Troja znajduje się w niebezpieczeństwie”. A kto za tym stoi? Zgadnicie? Odpowiedzi szukajcie w fascynującej opowieści o mitach greckich, „w których sercu stoją kobiety”, tak samo, a nawet bardziej ważne niż ich ukryta (lub schowana pod stół biesiadny) rola w wersjach Homera. Na naszym klubowym stole „Puszka Pandory” długo gościła, odkrywając przed nami tajemnice świata. Chcecie spotkać niezwykle kobiety z mitologii greckiej, od Heleny Trojańskiej po Pandorę, Amazonki i Medeę? Spacer z nimi to podróż do archetypu feminizmu z pytaniem o formułę kobiecości w historii świata, to niezwykle obraz roli i funkcji bohaterki, do tej pory stawianych „za” mężczyznami”.

dr ASIA PODGÓRSKA „TAK DZIAŁA MÓZG. JAK MĄDRZE DBAĆ O JEGO FUNKCJONOWANIE”

Ale ta książka pozytywnie namieszała nam w głowach! Oczywiście odnaleźliśmy potwierdzenie znanej tezy, że

„dieta śródziemnomorska” to mniejsze ryzyko „rozwoju otępienia, co sugeruje jej bardzo pozytywny związek ze zdolnościami poznawczymi człowieka”, lecz również zostaliśmy wyposażeni w zupełnie nowe wiadomości na temat funkcjonowania mózgu, potwierdzone naukowo i przedstawione w przystępny sposób przez autorkę, która jest specjalistką (jako doktor nauk biologicznych) w dyscyplinie biochemia (ze specjalnością neurochemia). O pracy mózgu i wszystkim, co wpływa na ten proces, autorka opowiada z pasją, przystępnie i zrozumiale, aż chce się zadbać o szare komórki, aby służyły nam jak najlepiej i oczywiście jak najdłużej! Bo kim byłby człowiek „bez pamięci”? Wskazówki w poradniku w prosty sposób przedstawiają zależności pomiędzy stylem życia a kondycją komórek nerwowych, stanowiąc tak naprawdę przepis na dobre życie, energię i młodość! Jeżeli chcecie żyć długo i cieszyć się serotoniną, to serdecznie polecamy tę książkę!

KATARZYNA BIAŁOUSZ I ANNA BUDYŃSKA „ACH ZAPACH. PRZEWODNIK PO FANTASTYCZNYM ŚWIECIE ZAPACHÓW”

Ale zapachniało, kiedy otworzyliśmy tę książkę... Jeden klubowy wieczór rozpoczął naszą przygodę z tym niezwykłym przewodnikiem, który prowadzi przez aromatyczne, często ukryte wymiary codzienności i oszałamia fantastycznym celem tej synestezyjnej podróży... Autorki zabierają nas w fascynującą podróż do miejsc, w których pachną zioła, kwiaty, pozwalają poznać zapachy zarówno lasu, plantacji, jak i miasta, zajrzeć do magazynów i hoteli, wytwórni perfum, olejków aromatycznych oraz browarów, w których warzy się piwo... Zapach kawy miesza się w tym przewodniku z nutą zapachową irysów lub róż, aby poprowadzić nas do serowego królestwa i zmusić do praktycznego wykorzystania zawartej w nim wiedzy, podanej w niezwykle ciekawy sposób. „Zrozumieć zapachowy kod” to znaczy zastosować cenne wskazówki w praktycznym działaniu, dodać aromaty do różnych składników, poznać cel dymu i cieszyć się nimi jak najdłużej - od przygód kulinarnych po kosmologię... Chcecie wiedzieć, jak pachnie świat? Sięgnijcie po przewodnik i zatopcie się w tych oszałamiających fabułach! A jeżeli chodzi o książkę, to „książki” również są tu wachane, zgodnie z ideą „bibliochora” czyli Umberta Eco, który mówił: „Uwielbiam zapach książkowego tuszu o poranku”.

Nasz klub poleca Wam na święta zarówno zapach, smak i jak i niezwykłą treść wybranych przez nas bestsellerów! Zajrzyjcie do księgarni, polecamy!

Ewa Skroń-Bielak,
opiekunka Klubu dobrej książki Erazma,
Przewodnicząca Rady Osiedla „Erazma” RSM „Praga”

W HOŁDZIE WISŁAWIE SZYMBORSKIEJ

2023 rok został ogłoszony przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej rokiem Wisławy Szymborskiej i z tej właśnie okazji RSM „Praga” organizowała cykl spotkań dla mieszkańców pt.: „Spotkania z literaturą przy herbacie”, których tematem była twórczość naszej Noblistki. Dorobek polskiej poetki przedstawiła nam znana i ceniona pedagog **Dorota Gołaszewska**. Wicedyrektor XIII LO im. Płk. L. Lisa Kuli, polonistka, autorka i koordynatorka projektów kulturalnych.

Wisława Szymborska urodziła się 2 lipca 1923 roku w Kórniku w Wielkopolsce. Gdyby żyła, obchodziłaby właśnie swoje 100. urodziny. Szymborska jest autorką trzynastu tomów poetyckich, laureatką literackiej Nagrody Nobla (1996 r.), została uhonorowana najwyższym odznaczeniem państwowym - Orderem Orła Białego. Jej wiersze przetłumaczono na ponad czterdzieści języków.

Kilka ciekawostek z życia mistrzyni pióra: Wisława Szymborska nie miała na imię Wisława, to jej drugie imię. Poetka na pierwsze miała Maria. Bliscy mówili na nią Ichna - w zdrobieniu od Marychna. Była fanką Andrzeja Gołoty! Uwielbiała jeść fast food-y, szczególnie skrzydełka z KFC. Była nałogową palaczką. Jej pasją było kolekcjonowanie pocztówek, a ulubionym serialem „Niewolnica Izaura”. Nie znosiła medialnego rozgłosu. Uwielbiała słuchać jazzu. Jak widać Pani Szymborska była bardzo barwną osobowością.

Pierwsze nasze spotkanie odbyło się 17 kwietnia w Klubie „Pinokio” dla mieszkańców Osiedla „Targówek”. 25 maja w klubie „Nasz Klub” przybliżyliśmy twórczość poetki mieszkańcom Osiedla „Generalska”, a 22 listopada w klubie „Arkona” odbyło się spotkanie dla mieszkańców Osiedla „Poraje” i „Erazma”. Wszystkie nasze spotkania spotkały się z ogromnym zainteresowa-

niem ze strony miłośników literatury. Był to mile spędzony czas w doborowym towarzystwie. W związku z prośbami naszych mieszkańców będą kontynuowane „Spotkania z literaturą przy herbacie”, o czym będziemy Państwa informować na bieżąco.

Edyta Barcikowska

Źródło:

<https://ciekawostki.online/ciekawostki/41/o-wislawie-szymborskiej/>
<http://www.osw-franciszek.pl/ksztalcenienaodleglosc/szymborskabiblioteka2020.pdf>

Wisława Szymborska NIC DWA RAZY

*Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.*

*Choćbyśmy uczniami byli
najtępszymi w szkole świata,
nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.*

*Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.*

*Wczoraj, kiedy twoje imię
ktoś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było, jakby róża
przez otwarte wpadła okno.*

*Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?*

*Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?
Jesteś - a więc musisz minąć,
Miniesz - a więc to jest piękne.*

*Uśmiechnięci, wpolóbjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople czystej wody*

CHANUKA ŚWIĘTO ŚWIATEŁ

Historia Żydów w Polsce ma już blisko 1000 lat. Przez wiele wieków kultura i tradycje społeczności żydowskiej stały się częścią historii polskiego państwa, kultury i obyczajów. Jedną z nich jest obchodzona przeważnie w grudniu Chanuka - Święto Świateł.

Chanuka to ośmiodniowe święto określane wspólnie jako Hag ha-Urim (hebr. święto światła), które powstało na bazie wydarzeń historycznych opisanych w Księgach Machabejskich. Jest to święto historyczne, które nie pochodzi wprost od Tory (najważniejszej księgi judaizmu). Najważniejszym elementem obchodów Chanuki jest codzienne zapalanie światła - jednego pierwszego dnia, dwóch - drugiego itd. aż do ósmego dnia, kiedy zapala się osiem światła. Światła palą się w charakterystycznym, dziewięcioramiennym świeczniku zwanym chanukiją lub menorą chanukową. W Polsce do tradycji zapalania świec chanukowych od wielu lat dołączają również najważniejsze instytucje państwowe.

W Pałacu Prezydenckim tradycję zapalania światła chanukowego w 2006 roku zapoczątkował Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Lech Kaczyński**. Z kolei w Sejmie świeca chanukowa zapalana jest od 2007 roku.

Celem zapalania światła w kolejne wieczory jest rozgłaszanie chanukowego cudu (aram. pirsuma danisa). Cud ten miał zdarzyć się w starożytnej Judei w II w. p.n.e. w czasie, kiedy trwała wojna o wolność religijną między żydowskimi powstańcami - Machabeuszami, a okupującą kraj armią króla syryjskiego Antiocha IV, który usiłował przemocą hellenizować Żydów. Kiedy Machabeusze odzyskali świątynię jerozolimską i wznowili w niej rytuał zapalania menor, posłużyło im do tego odnalezione małe naczynie z oliwą wystarczającą zwykle jeden dzień. Tymczasem menora paliła się aż przez osiem dni. Innym cudem, wzmiankowanym w dodatkowych modlitwach świątecznych, jest fakt pokonania potężnej i doskonale uzbrojonej armii syryjskiej przez garstkę żydowskich rebeliantów.

Chanuka, podobnie jak Boże Narodzenie, jest świętem wesołym i rodzinnym, które również wiąże się ze

zwyczajem wręczania dzieciom prezentów. W każdy wieczór wokół chanukiji stawianej przy oknie tak, aby jej światło wychodziło na zewnątrz domu, gromadzi się cała rodzina. W zależności od przyjętego zwyczaju, wszyscy zapalają jeden świecznik lub każdy domownik zapala własny.

Tradycja zaleca używanie lampek oliwnych, przypominających legendę o cudzie. Zapalaniu chanukiji towarzyszą określone błogosławieństwa i pieśni. Je się wtedy specjalne potrawy, na pamiątkę cudu smażone na oleju (pączki, placki ziemniaczane i inne tłustości), a dzieci dostają prezenty. Dorośli zasiadają do kart, a dzieci grają w drejdel, gdzie stawką jest gelt, czekoladowe pieniążki lub inne łakocie. Drejdel, czyli świąteczny bączek, oddaje myśl przewodnią Chanuki: pamięć o cudzie. Zasady gry są bardzo proste. Na każdej z czterech stron bączka znajduje się hebrajska litera: nun, gimel, hej, szin. Każda z nich symbolizuje wygraną lub przegraną w grze, a jednocześnie jest początkiem słowa. Kręcąc bączkiem losowo, wygrywamy lub przegrywamy słodkości, a jednocześnie układamy zdanie „wielki cud stał się tam” (hebr. nes gadol haja szam).

Łukasz Zaprawa

Źródło:

<https://www.polin.pl/pl/chanuka-swieto-swiateł>

ABY ŚWIĘTA I PRZYGOTOWANIA DO NICH BYŁY BEZPIECZNE

Pośpiech, roztargnienie, a czasem nawet przedświąteczne przepracowanie sprawiają, że skupiając uwagę na zakupach, często zapominamy o własnym bezpieczeństwie. W tym momencie możemy stracić telefon, portfel, dokumenty. Uważajmy więc w sklepach, na targowiskach, przy bankomatach, nie pozostawiamy wartościowych przedmiotów w samochodach. Dzięki temu unikniemy kradzieży. Zadbajmy też o swoje mieszkania na czas naszej nieobecności.

Kieszonkowcy nie próżnują, zwłaszcza w okresie przedświątecznym. Dlatego jak co roku, aby zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców, policjanci apelują przede wszystkim, aby podczas pobytu w centrach handlowych lub środkach komunikacji miejskiej pilnować własnych torebek i kieszeni. Torebki warto przytrzymać dłonią, portfele nosić w wewnętrznych kieszeniach marynarek, kurtek, płaszczy. Wtedy kieszonkowiec przestaje się nami interesować. Warto też pamiętać, aby podczas pakowania zakupów nie pozostawiać portmonek i toreb bez kontroli. Taką sytuację mogą wykorzystać przestępcy.

Warto wspomnieć, że uwagę złodziei zwracają przede wszystkim osoby roztargnione bądź nietrzeźwe. Czasem obserwują kogoś przez dłuższy czas - w banku, sklepie, przed bankomatem, a potem w dogodnej dla siebie chwili okradają.

Policjanci przypominają!

- nie zostawiaj wartościowych przedmiotów w widocznym miejscu w samochodzie;
- podczas zakupów pilnuj swojego bagażu;
- trzymaj pieniądze i dokumenty w bezpiecznym miejscu;
- nie noś karty bankomatowej razem z nr PIN;

- torebkę zawsze noś zamkniętą i odwróconą zamkiem „do siebie”, a nie na zewnątrz;
- unikaj noszenia torebki na pasku z tyłu;
- portmonekta zawsze powinna znajdować się na dnie torebki;
- nie trzymaj gotówki w jednym miejscu;
- nie noś przy sobie więcej gotówki, niż wynika to z potrzeby zakupów w danym dniu;
- nie demonstruj zawartości portfela;
- nie noś portfela w tylnej kieszeni spodni;
- podczas przymierzania rzeczy, pakowania, płacenia w sklepie nie odstawiaj torebki;
- klucze do mieszkania noś w innym miejscu niż dokumenty;
- nie zostawiaj torebki na wieszaku, oparciu krzesła w punktach usługowych.

Uważajmy przy bankomatach. Tutaj także możemy paść ofiarą złodziei i oszustów. Oszuści montują nakładki ze skanerami na czytniki kart magnetycznych, nakładki na klawiatury lub minikamery do przechwycenia numerów PIN. I choć trudno stwierdzić, czy na bankomacie jest założona nakładka, to warto zachować ostrożność, a swoimi podejrzeniami podzielić się z Policją.

Mieszkanie, szczególnie w okresie świątecznym, to łakomy kąsek dla złodzieja. Pamiętajmy, aby wyjeź-

dając na święta do najbliższych, swoje mieszkanie pozostawić pod okiem przyjaznego sąsiada. Baczny sąsiad nigdy nie odmówi pomocy. Często zauważy obce osoby, które kręcą się w pobliżu naszego domu bądź mieszkania. Wtedy przestępcy rezygnują ze swych zamiarów.

Wychodząc z domu:

- zamknij wszystkie okna i drzwi. Czy wiesz, że około 2/3 włamywaczy dostaje się do mieszkań przez okno?
- nie zostawiaj kluczy w „dobrych schowkach” (pod wycieraczką, za doniczką na oknie, za framugą drzwi) - złodziej zazwyczaj zna te miejsca nie gorzej od Ciebie;
- zamknij również okienka piwniczne i innych pomieszczeń gospodarczych, przez które można przedostać się do mieszkania;
- wychodząc wieczorem z domu, zaciągnij zasłony lub opuść żaluzje i pozostaw w pokoju włączone światło - stwórz pozory, że w domu ktoś jest;
- nie pozostawiaj w drzwiach żadnych kartek typu „wysłałem do Krysi”, włamywacz bardzo lubi gwarancje, że mieszkanie jest puste;
- jeżeli masz telefon z automatyczną sekretarką, nie nagrywaj wiadomości, o której wracasz do domu. Włamywacz może również skorzystać z takiej informacji;
- wychodząc, nawet na krótko, po list do skrzynki czy wyrzucić śmieci - zamykaj drzwi na klucz. Złodziej nie potrzebuje wiele czasu, aby wtargnąć do Twojego mieszkania.

W dniach gorączkowych zakupów, przygotowań i pośpiechu wiele zależy też od nas samych. Pamiętajmy, że okazja czyni złodzieja, dlatego też nie dajmy szans złodziejowi.

JAK MĄDRZE DOKARMIĄĆ PTAKI ZIMĄ, ABY IM NIE SZKODZIĆ?

Zima, Święta Bożego Narodzenia oraz Nowy Rok to dla nas wszystkich radosny okres. Pomyślmy w tym czasie także o naszych skrzydlatych przyjaciółach - szczególnie, gdy za oknem śnieg i mróz. Ważne, aby pomagać ale równie ważne, aby robić to mądrze i systematycznie. Jeśli mamy zamiar przestać w środku zimy, to lepiej nie zaczynać wogóle. Ptaki szybko przyzwyczajają się, że regularnie dostają pokarm w tym samym miejscu. Czekają na niego i brak nowej porcji może skończyć się dla nich tragicznie. Nie należy wyrzucać pokarmu na ziemię. Najlepszym do tego celu jest karmnik, który spełnia kilka ważnych zasad. Powinien mieć zadaszenie, żeby ochronić pokarm przed śniegiem i deszczem oraz żeby można go było w łatwy sposób czyścić. Niezjedzony i zalegający pokarm gnije, przez co jest siedliskiem bakterii i groźnych dla ptaków chorób. Z tych też powodów nie należy przesadzać z ilością - lepiej wykładać pożywienie rzadziej a częściej. Bardzo ważne jest, aby karmnik był bezpieczny i nie mogły się do niego dostać koty i inne drapieżniki. Gdy nie mamy tradycyjnego karmnika - można przygotować go z doniczki, plastikowej butelki czy choćby podstawki ustawionej w bezpiecznym i suchym miejscu.

Ptakom wodnym wykładamy pokarm na brzegu, w suchym miejscu - nigdy nie wrzucamy do wody.

Ptasia stołówka, czyli czym karmić.

Większość ptaków, które mogą pojawić się na podwórku czy w parku (sikory, kowaliki, dzięcioły, dzwońce, szczygły, wróble, trznadła, mazurki, gołębie, kawki, gawrony), najchętniej zje łuskane ziarno słonecznika. To dla nich

zdrowy i kaloryczny pokarm, najlepszy na zimę. Dla kosów i kwiczołów warto nadziać lub zawiesić jabłka lub gruszki. Ze słoniny (bardzo ważne, aby nie była słona) ucieszą się sikory, kowaliki i dzięcioły. Gołębie, a także ptaki krukowate (wrony, gawrony, kawki), można dokarmiać również pszenicą lub kaszą (z wyjątkiem prażonej kaszy gryczanej). Ptaikom wodnym (łabędzie, kaczki) należy wysypywać na brzeg ziarna zbóż.

Choć to nieoczywiste, to również w okresie zimowym (szczególnie w mroźne dni) bardzo ważna jest woda. Jest ona niezbędna do zaspakajania pragnienia oraz do czyszczenia upierzenia. Dlatego codziennie wystawiamy ptakom wodę i w miarę możliwości czuwajmy aby nie zamarzała.

Na koniec kilka WAŻNYCH ZASAD:

- NIE przestawiamy pomagać - jeżeli zaczynamy, róbmy to do końca zimy.
- NIE podajemy ptakom chleba ani resztek z naszego stołu - doprawione, solone dania mogą im poważnie zaszkodzić.
- NIE zjedzony, zalegający pokarm gnije, jest siedliskiem bakterii i groźnych dla ptaków chorób.
- NIE podajemy spleśniałego, zepsutego, mokrego i zamrożonego pokarmu - gdyż powoduje to uszkodzenia przewodu pokarmowego i naraża zwierzęta na cierpienie.
- NIE zaśmiecajmy terenu odpadkami.
- NIE róbmy z miejsc dokarmiania śmietniska.

(Ciąg dalszy na stronie 17)

WSPOMNIENIE JESIENI

WARSZTATY W KLUBACH OSIEDLOWYCH

Krótko po rozpoczęciu kalendarzowej jesieni wystartowaliśmy z organizacją warsztatów manualnych dla dzieci. Spotkania odbywały się: 28 września w Klubie „Arkona” przy ul. Nagodźców 3 dla Osiedla „Poraje” i Osiedla „Erazma”, następnie 10 października w Klubie „Pinokio” przy ul. Ossowskiego 11 dla Osiedla „Targówek”, zaś spotkanie zwińczające cykl warsztatów odbyło się 26 października w Klubie „Nasz Klub” przy ul. Zamiejskiej 1, goszcząc najmłodszych mieszkańców z Osiedla „Generalska”.

Zajęcia cieszyły się ogromnym zainteresowaniem i sporą frekwencją, a prace wykonane przez uczestników wyróżniały się ogromną starannością i pomysłowością. Dzieci podczas trzygodzinnego wydarzenia miały możliwość wykonania kilku prac manualnych z wykorzystaniem rozmaitych technik plastycznych.

W trakcie warsztatów uczestniczki i uczestnicy mieli do dyspozycji pięć stanowisk, z których każde posiadało inne wyposażenie i materiały oraz charakteryzowało się różnym stopniem zaawansowania. Pracowaliśmy z masą

solną, formując piękne, leśne stworki i inne wytwory nieograniczonej, dziecięcej wyobraźni. Wykorzystaliśmy dary jesieni takie jak liście i suszone kwiaty do zrobienia nietuzinkowych obrazów będących uroczą, jesienną dekoracją pasującą do każdego wnętrza. Sezonowe warzywa i owoce, żołędzie, kasztany i szyszki wraz z przyprawami posłużyły jako baza do zbudowania wielorakich ludzików, zwierzątek i dzikich stworzeń.

Dzieci wykonywały wszystkie prace uważnie i ze skupieniem, próbując swoich sił na każdym ze stanowisk. Podczas zajęć rozwijały wyobraźnię i wrażliwość estetyczną, a w procesie kreatywnego wyrażania siebie uczyły się cierpliwości oraz ćwiczyły integrację sensoryczną. Dzięki różnorodności każdy niezależnie od wieku i zainteresowań mógł znaleźć coś, co pasowało mu najbardziej.

W programie oprócz części warsztatowej znalazł się także czas na mały przerwany w postaci quizu na temat pory roku i zmian zachodzących w jej trakcie. W puli pytań odnaleźć można było zagadki o różnym stopniu trudności, dzięki czemu każdy miał szansę na odpowiedź i zdobycie małej, słodkiej nagrody.

Dziękujemy za Wasz udział i aktywność. Serdecznie zapraszamy wszystkie dzieci zamieszkujące RSM „Praga” do udziału w naszych spotkaniach. Kluby nie zwalniały tempa i krótko po zakończeniu warsztatów jesiennych rozpoczęły przygotowania do następnego cyklu zajęć. Aby być z nimi na bieżąco, zapraszamy na social media RSM „Praga”, a także stronę internetową www.rsmpraga.pl.

Aleksandra Obidowska

JAK MĄDRZE DOKARMIĄĆ...

(Ciąg dalszy ze strony 16)

Jeżeli NIE jest możliwe stosowanie powyższych zasad, to lepiej NIE dokarmiać wcale!!!

Warto przypomnieć, że RSM „Praga” swego czasu zakupiła karmniki dla ptaków, które znajdują się w następujących lokalizacjach:

Osiedle „Erazma”

- przed budynkiem Erazma z Zakroczyimia 4,
- pomiędzy budynkami Erazma z Zakroczyimia 19 i Erazma z Zakroczyimia 21,
- przed budynkiem A. Kamińskiego 2,
- przed budynkiem A. Kamińskiego 16.

Osiedle „Generalska”

- na tyłach budynku Askenazego 5 przy placu zabaw,
- na tyłach budynku Askenazego 7 przy siłowni plenerowej,

- na tyłach budynku Gajkowicza 5 przy placu zabaw,
- pomiędzy budynkami Janinówka 7, Gajkowicza 3 i Mokra 2.

Osiedle „Jagiellońska”

- Jagiellońska 1,
- Namysłowska 6,
- Szanajcy 3.

Osiedle „Kijowska”

- boisko przy ul. Kijowskiej 11,
- patio budynku Kijowska 11,
- na tyłach budynku Radzywińska 60/66,
- na tyłach budynku Łochowska 1/29,
- przy placu zabaw przy ul. Białostockiej 7,
- na skwerze przy ul. Białostockiej 9,
- na skwerku przy ul. Białostockiej 11,
- górka z różami przy ul. Wiosennej 3.

Osiedle „Poraje”

Z karmników chętnie „korzystały” również... dziki.

Zwierzęta te nie obeszły się z nimi zbyt delikatnie, przez co wszystkie ustawione karmniki na Osiedlu uległy zniszczeniu. Dziki wyczuwały pozostawione w nich pożywienie i z właściwą dla siebie „gracją” karmniki przewracały. Jak tylko dziki zaprzestaną regularnych odwiedzin „Porajów”, karmniki postaramy się możliwie szybko przywrócić.

Osiedle „Targówek”

- pomiędzy budynkami Prałatowska 5, 6 i 8,
- Kołowa 2, 4 na placu zabaw,
- podwórko budynków Smoleńska 82 / P. Skargi 63,
- Remiszewska 20 przy strefie dla seniora,
- Goławicka 3 przy placu zabaw,
- Goławicka 11 przy placu zabaw,
- Radzywińska 97 przy placu zabaw,
- H. Junkiewicz 6 przy placu zabaw,
- Myszkowska 2, 4 w pobliżu placu zabaw.

Tomasz Głuchowski

GRUDNIOWE WARSZTATY DLA DZIECI W KLUBACH OSIEDLOWYCH

Nie musieliśmy długo czekać na kolejne zajęcia manualne dla dzieci. Wraz z wejściem w świąteczny czas i zimową aurę rozpoczęły się grudniowe warsztaty we wszystkich klubach osiedlowych RSM „Praga”. Dokładnie w Mikołajki 6 grudnia w Klubie „Arkona” odbyły się pierwsze zajęcia z tego cyklu. Później 12 grudnia w Klubie „Nasz Klub”, a następnie 13 grudnia w Klubie „Kuznia”. Klub „Pinokio” zaprosił w swoje progi 19 grudnia.

W powietrzu unosił się kojący, korzenny zapach, a w uszach słychać było największe bożonarodzeniowe hity. Pierwsza część wydarzenia opierała się na przystrojeniu popularnego i miło kojarzonego świątecznego wypieku. Dzieci starannie dekorowały lukrem pierniczki w różnorodnych kształtach, które dokładnie upiększały kolorowymi ozdobami. Spotkanie w „Naszym Klubie” miało bardziej kulinarny charakter i każdy mógł wyrobić trochę ciasta, dobrze je rozwałkować, a potem delikatnie wykroić pierniczki, by na koniec z ostrożnością i wyczuciem je przyozdobić. Na rozgrzanie podaliśmy pyszną, gorącą czekoladę.

W części manualnej wykonywaliśmy wyjątkowe opakowanie prezentowe w kształcie wszystkim dobrze znanego piernikowego ludzika. W jego wnętrzu schowaliśmy słodką niespodziankę. Projektowaliśmy bożonarodzeniową kartkę na życzenia, wykonywaliśmy ozdoby świąteczne, stworzyliśmy także wyjątkowo długi świąteczny łańcuch.

Zajęcia były dobrą okazją by zmniejszyć napięcie, uspokoić się i wyciszyć w intensywnym czasie przedświątecznym, ale także dobrze się pobawić. Ćwiczyliśmy wspólnie motory-

kę, rozwijaliśmy kreatywność, spostrzegawczość oraz umiejętność pracy w grupie. Długo nie zapomnimy kreatywnych pomysłów uczestników i uczestniczek, ich aktywności i zaangażowania podczas zgadywanek i zabaw animacyjnych z chustą oraz zapału przy wykonywaniu wszystkich prac plastycznych. Niezapomniane będą także szerokie uśmiechy i zadowolone miny wywołane otrzymaniem pięknych upominków. W tym roku Mikołaj zostawił w klubach coś specjalnego dla wszystkich. Na sam koniec spotkania jego asystentka wręczyła każdemu prezent. Był to także czas na pamiątkowe, klimatyczne zdjęcia.

Dziękujemy za tak chętne uczestnictwo, wspaniałą frekwencję i świetną zabawę! Już niebawem zapraszamy na kolejne warsztaty tematyczne w klubach osiedlowych RSM „Praga”. Informacje o nadchodzących wydarzeniach znajdziecie Państwo na naszym fanpage'u na Facebooku, Instagramie, na stronie internetowej www.rsmpraga.pl, a także w gablotach na klatkach schodowych w Państwa blokach.

Aleksandra Obidowska

ogłoszenie społeczne

JEDZENIE WYRZUCAJ

JADŁODZIELNIE WARSZAWSKIE

Wyjeżdżasz z domu, a lodówka jest pełna? Kończy się termin przydatności sera, a ty go nie wykorzystasz? Po świątkach został nadmiar potraw, których nie zjesz?

Nie wyrzucaj jedzenia do kosza. Podziel się i zanieś je do najbliższej jadłodzielni.

Szczegóły i adresy znajdziesz na: warszawa19115.pl/-/jadlodzielnie lub sprawdzisz na mapie:

KOLEĐOWANIE Z TEATREM RAMPA

Wspólne śpiewanie zbliża ludzi i stwarza wyjątkową, magiczną atmosferę, a szczególnie śpiewanie kolęd. 11 grudnia w Klubie „Pinokio” mieliśmy ogromny zaszczyt wspólnie kolędownić z aktorami projektu „Otwarta Rampa”. Razem z artystami wykonaliśmy znane polskie kolędy takie jak: „Cicha Noc”, „Lulajże Jezuniu”, „Przybieżeli do Betlejem Pasterze”. W repertuarze znalazły się także piosenki o tematyce zimowej jak np. „Jest taki dzień” Czerwonych Gitar, czy „Z kopyta kulig rwie” zespołu Skaldowie. Bardzo dziękujemy wszystkim za spędzenie z nami tego popołudnia, a szczególnie **Joannie Górniak**, która jest Kierowniczką Projektu „Otwarta Rampa” i bez której nie byłoby tego wspaniałego wydarzenia.

Mieszkańcom, kierownictwu oraz artystom „Otwartej Ramy” życzymy Wesołych Świąt.

Edyta Barcikowska

ROZTAŃCZONA RSM „PRAGA”

W 2023 roku do naszej działalności w klubach osiedlowych wprowadziliśmy kilka nowych aktywności kulturalnych: spotkania z literaturą i sztuką, koncerty z muzyką na żywo czy potańcówki, o których jest ten artykuł.

Po udanej „Potańcówce pod gwiazdami z RSM „Praga” w Osiedlu „Kijowska” Spółdzielnia postanowiła zorganizować podobne wydarzenia na innych naszych osiedlach. 20 października 2023 r. w Klubie „Arkona” dla mieszkańców Osiedla „Poraje” i „Erazma” miała miejsce „Mała potańcówka z RSM Praga”. W klimatycznych i przytulnych wnętrzach klubu osiedlowego przygotowane zostało miejsce do tańca. W zabawie wzięli udział nie tylko mieszkańcy osiedli „Poraje” i „Erazma”. Niektórzy przyjechali z „Targówka” i „Kijowskiej”.

Ostatnia potańcówka w tym roku została zorganizowana z okazji Andrzejek. Wieczorek taneczny odbył się tuż przed rozpoczęciem Adwentu, 1 grudnia w sali tanecznej w XIII Liceum Ogólnokształcącym im. Płk.

L. Lisa-Kuli. Oprócz miejsca do tańca i strefy dla DJ-a mieliśmy do dyspozycji sale ze stolami, gdzie zmęczeni tańcem mogli odpocząć i napić się wody. W duchu tradycji andrzejkowej na tancerzy czekały ciastka z wróżbą. Odbył się także konkurs dla czterech najlepiej tańczących par. Niektórzy seniorze przynieśli ze sobą własne posiłki.

Widząc duże zainteresowanie i zaangażowanie naszych mieszkańców na nadchodzący 2024 rok, zaplanowanych jest więcej takich potańcówek.

Aleksandra Radzio

PATRONI NASZYCH ULIC

„ŚWIĘTY WINCENTY”

Kontynuując cykl o patronach ulic Osiedli Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Praga”, odsłaniamy postać Świętego Wincentego. Brzmiąca po polsku nazwa ulicy mylnie sugeruje, że mowa tu o Polaku.

Święty Wincenty a Paulo Vincent de Paul

Wincenty a Paulo, właściwie Vincent de Paul przyszedł na świat 24 kwietnia 1581 r. w Pouy - francuski ksiądz katolicki opiekun sierot i ubogich, pionier misji ludowych, założyciel zgromadzeń misjonarzy i szarytek, święty Kościoła Katolickiego, wspomniany również w Kościele Anglikańskim. Dzieciństwo spędził w miejscowości urodzenia dziś

Saint-Vincent - de Paul w Akwitanii bogatej wsi leżącej u stóp Pirenejów. Był trzecim z sześciorga dzieci Jana Depaul i Bertrandy z domu Moras. Miał trzech braci: Jean, Bernard i Gayon oraz dwie siostry: Marie i Marie-Claudine. W pobliżu domu znajdował się strumień zwany „Paul”, od którego mogło pochodzić nazwisko rodziny. Podpisywał się „Depaul”, aby uniknąć arystokratycznych konotacji. Jako dziecko pomagał rodzicom na gospodarstwie. Ojciec, widząc zamiłowanie chłopca do czytania, jak również talent do pisania postanowił posłać czternastoletniego wówczas syna do kolegium franciszkańskiego mieszczącego się w pobliskim miasteczku Dax. Młody Vincent był zachwycony nowym środowiskiem. Rok później otrzymał niższe święcenia kapłańskie. Po dwóch latach nauki rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Tuluzie. Wincenty kontynuował naukę, opłacając edukację z pieniędzy zarabianych na korepetycjach. 23 września 1600 r. w wieku 19 lat w Château-l'Éveque w pobliżu Périgueux został wyświęcony na księdza i otrzymał nominację na proboszcza w Tilh. Było to sprzeczne z zasadami Soboru Trydenckiego, który wymagał do święceń ukończenia 24 roku życia. Wobec takiego obrotu spraw decyzja została zaskarżona do Trybunału Rzymskiego. W konsekwencji Wincenty zrezygnował ze stanowiska i kontynuował naukę na Uniwersytecie w Tuluzie, uzyskując 12 października 1604 r. tytuł licencjata Teologii. Następnie ukończył studia z prawa kanonicznego na Uniwersytecie Paryskim. W tym czasie dużo podróżował i marzył o dobrej posadzie, którą starał się zdobyć.

Istnieje kilka koncepcji na temat podróży Św. Wincentego. Wierząc źródłem listowym o cechach apokryficznych w 1605 r. podczas podróżowania pomiędzy Marsylią a Castres, został porwany przez piratów, uprowadzony i trzykrotnie sprzedawany w Tunisie. Ostatni jego pan był franciszkaninem, który swoją wolność kupił przejściem na islam. Mieszkał w górach z trzema żonami, z których jedna - muzułmanka z urodzenia - zainteresowała się religią Wincentego. Z czasem nabrała przekonania o prawdziwości Ewangelii i wyrzuciła mężowi, że dla poprawy swego losu wyrzekł się chrześcijaństwa. Skruszony mężczyzna postanowił powrócić do Francji, zabierając ze sobą trzy żony i Wincentego a Paulo. Tak oto wszyscy znaleźli się w Aigues-Mortes 28 czerwca 1607 r.

Po powrocie do Europy Vincent studiował w Rzymie. Od roku 1609 był wychowawcą dzieci w różnych domach, co nauczyło go zasad ewangelizowania bogatych i kierowania ich do służby wobec biednych. Wincenty zauważył wówczas niedostateczne wykształcenie księży szczególnie w sprawowaniu sakramentu pokuty. We Francji zyskał zaufanie królowej Małgorzaty Walezjuszki zwanej także królową Margot, która mianowała Wincentego swoim kapłanem i jałmużnikiem oraz powierzyła opiekę nad Szpitalem Miłosierdzia. W roku 1612 Ojciec Pierre de Bérulle, bliski przyjaciel i duchowy przewodnik, mianował go proboszczem w Clichy pod Paryżem, a w 1613 r. zapoznał z księciem Filipem Emanuelem de Gondi, generałem Królewskich Galer. Tym samym w latach 1613-1617 sprawował posługi kapłana rodziny Gondich i nauczyciela ich dzieci.

Podczas wspólnej podróży z rodziną de Gondi Wincenty został wezwany do umierającego mężczyzny w Gannes w celu odprawienia spowiedzi. To wydarzenie sprawiło, że 25 stycznia 1617 r. w Folleville wygłosił płomienne kazanie o potrzebie spowiedzi generalnej. Po latach twierdził, że było to jego pierwsze kazanie misyjne. Datę tę przyjmuje się za duchowy początek Zgromadzenia Misji w rozumieniu narodzin charyzmatu. Inne znamienne wydarzenie miało miejsce podczas przygotowania do mszy św. w sierpniu 1617 r. w Châtillon-les-Dombes w pobliżu Lyonu. Wincenty wysłuchał prośby kobiety, która zainteresowała go trudną sytuacją rodziny z sąsiedniej wioski. Kazanie, w którym wezwał do udzielenia pomocy do tego stopnia, poruszyło serca ludzi zgromadzonych w kościele, że po nabożeństwie parafia zebrała dary dla potrzebujących. Wówczas zorganizował pierwszą grupę kobiet, która dała początek późniejszemu Stowarzyszeniu Pań Miłosierdzia. Gdy pani de Gondi wiedzioną gorliwością Wincentego przystąpiła do Pań Miłosierdzia, mała osada Châtillon stała się znana nawet w Paryżu i wiele kobiet z arystokratycznych kręgów angażowało się w służbę ubogim. Wincenty odczytał to jako znak Opatrzności, za którym postanowił podążać. Odtąd nauczał katechizmu, głosił kazania i spowiadał. W 1618 r. w Paryżu spotkał Franciszka Salezego, który wywarł jeszcze większy wpływ na jego życie duchowe. W tym czasie odwiedzał skazańców na galerach królewskich podległych Filipowi Emanuelowi de Gondi, zabiegając o poprawę ich losu.

Okolicznością sprzyjającą Wincentemu w rozwoju działalności misyjnej było zajmowanie do tronu biskupów Paryża przez przedstawicieli zaprzyjaźnionej rodziny. Byli to kolejno: Pierre de Gondi, Henri de Gondi, Jean-François de Gondi, Jean-François Paul de Gondi. Tymczasem mnogość zadań zmusiła Wincentego a Paulo do szukania pomocy innych księży. Dostrzegł on wówczas, że sukces misji na obszarach wiejskich nie będzie trwały, jeśli nie przygotuje się księży, którzy będą ją podtrzymywać. Zachęcony przez panią de Gondi postanowił założyć instytut zakonny księży, którzy poświęciliby swoje siły ewangelizacji ludności wiejskiej. Mowa tu o wspomnianym wcześniej Zgromadzeniu Misji. Zgromadzenie otrzymało siedzibę w College des Bons Enfants w Paryżu i zostało uznane przez Rzym w 1632 r. W tym samym czasie Wincenty nabył przeorat św. Łazarza (dawniej schronisko dla trędowatych) w Paryżu, skąd wzięła się nazwa Lazarite lub Lazarist Fathers, po polsku Lazaret.

Założone formalnie 17 kwietnia 1625 r. Zgromadzenie Misji objęło opieką duszpasterską małe, wiejskie parafie, głosząc w nich misję i zakładając Bractwa Miłosierdzia. Dla zapewnienia trwałości owoców swej pracy misjonarze obsadzali gorliwych duszpasterzy w ewangelizowanych parafiach. W konsekwencji nowo powstałe zgromadzenie zajęło się przygotowaniem kandydatów do święceń kapłańskich w seminariach duchownych oraz formacją ciągłą duchowieństwa.

Wincenty i jego przyjaciele pracowali z biednymi mieszkańcami wsi pod Paryżem, pomagając im zdobyć żywność i odzież oraz ucząc o Chrystusie. Używali wobec ubogich prostego i bezpośredniego języka na wzór Jezusa głoszącego Ewangelię. Misją rodzącego się Zgromadzenia oprócz docierania do zaniedbanych religijnie zakątków miejsko-wiejskich, było nauczanie wiernych i słuchanie spowiedzi. Wincenty zakładał w Paryżu kolejne stowarzyszenia bogatych świeckich, przekonując ich, aby poświęcili część swojego czasu i pieniędzy na pomoc biednym. Założył też kilka szpitali, w tym jeden w Marsylii dla więźniów skazanych na galery.

W celu zapewnienia należytej opieki chorym i ubogim 29 listopada 1633 r. wraz z Ludwiką de Marillac, założył pierwszą grupę zakonną kobiet całkowicie oddaną dziełom miłosierdzia poza klasztorem, grupę zwaną Siostrami Miłosierdzia popularnie określaną Szarytkami. Były to pierwsze zakonnice w Kościele katolickim, które podjęły działalność poza murami klasztoru jako pielęgniarki środowiskowe, opiekunki społeczne, terapeutki więzienne i wychowawczynie trudnych dzieci.

Po 1633 r. następował rozwój dzieł charytatywnych i umacnianie struktur organizacyjnych. Każdy rodzaj niedoli poruszał serce Wincentego i skłaniał go do działania. Na szeroką skalę organizował pomoc dla regionów Francji niszczonej wojnami: misjonarze pełnili funkcje kapłanów wojskowych, siostry opiekowały się rannymi, chorymi psychicznie, żebrakami, ludźmi w podeszłym wieku.

Działalność apostolska Wincentego wcześniej przekroczyła granice Francji. Domy Zgromadzenia Misji powstawały w Rzymie (1641), w Genui (1645), w Turynie (1654). Do Irlandii pierwsi misjonarze udali się w 1645 r., a w tym samym roku również do Szkocji i na Wyspy Hebrydy. Pracowali także w Algierii, Tunezji i na Madagaskarze. Wincenty nie zrażał się niepowodzeniami. Na zaproszenie Ludwika Marii Gonzagi pierwsi misjonarze przybyli do Polski w listopadzie 1651 r. i osiedlili się w Warszawie w okolicy drewnianego kościoła położonego w miejscu dzisiejszej bazyliki Świętego Krzyża.

Św. Wincenty a Paulo wniósł wielki wkład w dzieło chrześcijańskiego miłosierdzia. Zakładając Caritas we Francji, przyczynił się do odnowy życia religijnego. Był obecny przy śmierci króla Ludwika XIII w 1643 r.

Kilkakrotnie proszony o pełnienie roli mediatora w walkach religijnych. Podczas wojny trzydziestoletniej nakłaniał kardynała Mazzariniego, aby dla zapewnienia pokoju podał się do dymisji z funkcji pierwszego ministra. Wprawdzie nie osiągnął zamierzonego celu, ale wielu doceniało jego wysiłki w służbie dobra wspólnego i pokoju. Przez lata był członkiem Rady Królewskiej (tzw. Rady Sumienia), której podlegały wszystkie sprawy Kościoła. Zajmując wysokie stanowisko, pozostał cichy i skromny, wykorzystując swoje kontakty w służbie ubogim. W tym sensie spełniły się jego młodzieńcze marzenia o karierze i wpływach, których używał do stworzenia systemu pomocy ubogim oraz modyfikacji w podejściu władców i ludzi mających do problemów społecznych. Zdecydowanie był człowiekiem czynu niż teorii. Patrzył na Chrystusa jako

(Ciąg dalszy na stronie 21)

EKO ŚWIĘTA

EKO CHOINKA

Święta Bożego Narodzenia to (niestety) chyba najmniej ekologiczny i najmniej przyjazny przyrodzie czas w roku. Nie jest to subiektywne wrażenie, tylko fakt, oparty na twardych, mierzalnych danych: po prostu emisja gazów cieplarnianych na świecie gwałtownie rośnie w tym okresie.

Marnują się setki ton żywności, plastikowe odpady zalewają świat, wycinane są miliony drzewek...

Na szczęście możemy zaskakująco dużo zrobić, aby nasze eko-sumienie było czyste, albo przynajmniej choć trochę czystsze.

Chociażby CHOINKA. Sztuczna czy prawdziwa? Jeżeli masz sztuczną choinkę, to używaj jej jak najdłużej. Nie kupuj innej. Minusem jest jednak fakt, że choinkowy plastik rozkłada się ponad 500 lat...

Na szczęście obecnie są dostępne również piękne, oryginalne wielorazowe choinki drewniane, z filcu. Naprawdę jest całe mnóstwo ciekawych możliwości.

A żywe, pachnące drzewko? Teoretycznie super są choinki doniczkowe, które po świętach można zasadzić w gruncie (w miejscu oczywiście legalnym). Niestety, mają one (z konieczności) mocno przycięte korzenie. Gdy porównamy, jaka jest wielkość systemu korzeniowego np. świerka w stosunku do wielkości części nadziemnej, to będzie jasne, dlaczego drzewko zwykle nie przyj-

mie się po przesadzeniu do gruntu. Czyli - jeśli doniczka z korzeniami wydaje się mniejsza niż korona choinki - szanse na przywrócenie drzewka naturze są marne.

A tradycyjne choinki cięte, ikony świątecznego drzewka, uwielbiane nie tylko przez dzieci? Otóż pochodzą one ze specjalnych plantacji drzewek, nie są wycinane z „normalnego” lasu. Naturalny drzewostan nie jest więc niszczone (choć jednak drzewka giną). Gdy kupujemy cięte drzewko, dobrze jest sprawdzić, czy las choinkowy, z którego pochodzi okaz, znajduje się w miarę niedaleko - chociażby ze względu na krótszy, więc bardziej ekologiczny transport.

A może jednak nie potrzebujemy całego drzewka, a wystarczy np. trochę pachnących, artystycznie ułożonych gałązek?

Wnoszenie do domu i ubieranie żywej choinki wydaje się nam odwiecznym zwyczajem. Jednak w Polsce obyczaj ten, pochodzący z terenów obecnych Niemiec, jest znany dopiero od początku XIX wieku... Przodkami choinki były na ziemiach polskich swojskie podłazniczki czy słomiane „pajaki”...

OZDOBY

Jak ekologicznie ubrać choinkę/stroik choinkowy? Proponuję, jak za dawnych lat: więcej jadalnych smakołyków na choince. Pierniczki, jabłuszka (w końcu choinka jest symbolem rajskiego drzewa), orzechy, ciasteczka. Jeśli pamiętacie (smutną) baśń Andersena „Choinka”, to

przez co droga uzyskała nazwę Droga Styks, zaś na południowy-wschód rozwijała się osada przedmiejska Targówek. W 1916 roku południowa część ulicy wraz z cmentarzem katolickim znalazła się w granicach miasta, a w 1921 roku uzyskała nazwę Świętego Wincentego, zapewne w nawiązaniu do wezwania świątyni z 1888 r. na cmentarzu Bródnowskim. W latach 50-tych nazwa poddana została ateizacji wobec czego ul. Świętego Wincentego przekształciła się na krótko w ul. Wincentego. Jeszcze w latach 60. XX wieku ulica wyłożona była kocimi łbami, wzdłuż ciągnęły się rynsztoki, stały gazowe latarnie. Zabudowana była ściśle domkami i kamienicami, a środkiem ulicy przebiegała linia tramwajowa. Zaczęło się to zmieniać dopiero w 1969 roku, kiedy to ulica została gruntownie zmodernizowana.

Obecnie istnieją plany przebudowy i poszerzenia ulicy św. Wincentego na całej jej długości.

Beata Grochowska

Źródła:

1. „Wincenty a Paulo. Miłosierdzie i świętość”, L. Mezzadri, Wydawnictwo ITKM, Kraków 2010
2. Wielka Ilustrowana Encyklopedia Powszechna Wydawnictwa Gutenberga, Warszawa 1995
3. Święci na każdy dzień. Wyd. IV. Warszawa: Wydawnictwo Salezjańskie, 2008,
4. <https://www.krakow.szarytki.pl>
5. <https://www.loyolapress.com/catholic-resources/saints/saints-stories-for-all-ages/saint-vincent-de-paul-1581-1660>
6. <https://www.catholicireland.net/saintoftheday/st-vincent-de-paul-priest-1581-1660/>
7. <https://www.encyclopedia.com/international/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/paul-st-vincent-de-1581-1660>
8. https://warszawa.fandom.com/wiki/Ulica_Swiętego_Wincentego,
9. <https://www.dziendobrywarszawo.pl/>

wiecie, że kiedyś sama choinka była rodzajem prezentu - drzewka z pysznościami, na które „rzucały się” złaknione słodkości dzieci.

Wśród choinkowych ozdób powinno być choć kilka tych własnoręcznie wykonanych, czy zrobionych przez dzieci. Nie kupujemy więc co roku nowych bombek czy plastikowych wieszadełek. W moim rodzinnym domu każdy miał specjalną „swoją” ulubioną bombkę. Była więc np. bombka Babcia, bombka Taty, czy moja.

W ramach wskrzeszania starych, dobrych tradycji nie proponuję powrotu do świeczek na choince. Tu na pewno przyda się trochę modernizacji - wybierając oświetlenie, pomyślmy o energooszczędnych lampkach LED.

A co z poświęconą UTYLIZACJĄ choinek? W Warszawie i niektórych innych dużych miastach jest na szczęście możliwość wykorzystania drzewek jako paliwa w elektrociepłowni! Akcja nosi nazwę „Ciepło z natury”. Jedna tona poświęconych choinek odpowiada 450 kg węgla, a powstałe spaliny są częściowo oczyszczane (jak i te z węgla)! Choinki - koniecznie rozebrane z ozdób, zwłaszcza plastikowych - zostawiamy po prostu w miejscu odbioru „gabarytów”. Warto sprawdzić datę odbioru tej kategorii odpadów przed wyniesieniem choinki, by smutny choinkowy szkielet nie „straszył” przed altanką śmietnikową.

Warto myśleć o ekologii, przyrodzie, naturze, naszej przestrzeni w świątecznym czasie. Naprawdę można pięknie zatracić się w cudownym, rodzinnym przeżywaniu Świąt, gdy będą one bardziej eko...

Życzę Wszystkim pięknych eko-Świąt i miłych sercu prezentów pod eko-choinką!

Małgosia Eko-babka
Klub dobrej książki Erazma

PATRONI NASZYCH ULIC ...

(Ciąg dalszy ze strony 20)

na swego przywódcę i starał się przełożyć przesłanie Ewangelii na konkretne rezultaty.

Kościół św. Wincentego a Paulo w Paryżu w miejscu domu Św. Łazarza

Vincent de Paul zmarł w Paryżu 27 września 1660 r. w wieku 79 lat. Mimo zmagania się z dolegliwościami do końca swoich dni pozostał pogodnym człowiekiem. Następnego dnia został pochowany w kaplicy domu św. Łazarza (Saint-Lazare) będącego miejscem jego zamieszkania i działalności. Podczas rewolucji francuskiej budynek uległ zniszczeniu, po czym w latach 1824-1844 na jego miejscu wzniesiono kościół pod wezwaniem Św. Wincentego a Paulo znajdujący się w 10. Dzielnicy Paryża. Obecnie relikwie Św. Wincentego spoczywają w kaplicy przy Rue de Sevres 95 w 6. dzielnicy Paryża. Jest to aktualna siedziba Zgromadzenia Misji, przeniesiona w 1817 r. Został beatyfikowany 21 marca 1729 r., a następnie kanonizowany 16 czerwca 1737 r. W 1885 r. papież Leon XIII ogłosił Vincenta patronem wszystkich dzieł miłosierdzia w kościele.

Ulica Świętego Wincentego położona na Targówku biegnie od ul. Odrowąża do ul. Malborskiej. Mieszczą się przy niej cztery bloki mieszkalne RSM „Praga”. Sam trakt mógł istnieć nawet w XVI wieku, kiedy to odnotowywana była wieś Bródno. Po zachodniej stronie w 1884 roku założony został Cmentarz Bródnowski,

przez co droga uzyskała nazwę Droga Styks, zaś na południowy-wschód rozwijała się osada przedmiejska Targówek. W 1916 roku południowa część ulicy wraz z cmentarzem katolickim znalazła się w granicach miasta, a w 1921 roku uzyskała nazwę Świętego Wincentego, zapewne w nawiązaniu do wezwania świątyni z 1888 r. na cmentarzu Bródnowskim. W latach 50-tych nazwa poddana została ateizacji wobec czego ul. Świętego Wincentego przekształciła się na krótko w ul. Wincentego. Jeszcze w latach 60. XX wieku ulica wyłożona była kocimi łbami, wzdłuż ciągnęły się rynsztoki, stały gazowe latarnie. Zabudowana była ściśle domkami i kamienicami, a środkiem ulicy przebiegała linia tramwajowa. Zaczęło się to zmieniać dopiero w 1969 roku, kiedy to ulica została gruntownie zmodernizowana.

CZYLI ZNOWU DZWONIA DZWONECZKI

Z tymi dzwoneczkami to rzeczywiście jest kłopot. Niektórzy mocno przed i w trakcie Świąt z tym „dzwonieniem” przesadzają. Radio, telewizja, do tego centra handlowe, restauracje czy... grające ławeczki. Właściwie zewsząd dopada nas dźwięk odtwarzanych kolęd, pastorałek czy najczęściej - piosenek i melodii ze świątami Bożego Narodzenia związanych. I na dodatek - w tym tekście te dzwoneczki też „zadzwońią”.

Kilka lat temu pisałem, że „za najbardziej popularną piosenkę świąteczną na świecie uważa się „Jingle Bells” amerykańskiego kompozytora **Jamesa Pierponta**. Została skomponowana w 1857 roku pod tytułem *One Horse Open Sleigh*, czyli „jednokonne sanie”. Jednak „dzwoniące” w drugiej zwrotce *jingle bells* spowodowały, że to one „zatyłowały” ową piosenkę”. Mój przyjaciel zwrócił mi uwagę, że ta piosenka wcale „święteczną” w momencie jej pisania nie była. Jej powstanie wiązało się z zupełnie innym wydarzeniem.

Piosenka została opublikowana 16 września 1857 r., ale historia jej powstania rzeczywiście ze świątami Bożego Narodzenia ma niewiele wspólnego. Jak można przeczytać w Wikipedii – została napisana dla chóru szkółki niedzielnej na Święto Dziękczynienia. Historia tego święta wywodzi się zaś z angielskiej tradycji sięgającej czasów protestanckiej reformacji i była także kojarzona z dożynkami. W każdym razie, dziś jest to święto o charakterze świeckim i przypada w Stanach Zjednoczonych na czwarty czwartek listopada (w tym roku był to 23 dzień tegoż miesiąca).

Jakby nie było, jej tekst też nic o świątach (ani bożonarodzeniowych, ani dziękczynienia) nie mówi. Jest za to o jeździe saniami zaprzęgniętymi do jednego konia i o przyjemności z takiej jazdy. Czyli można powiedzieć, że o kuligu i o rywalizacji. A jak rywalizacja, to i inne sanie oraz towarzystwo niekoniecznie męskie. W tekście znajdziemy również nawiązania do zalotów.

Nie wydaje się, aby ta piosenka, z takimi słowami, była pisana dla niedzielnego protestanckiego chóru. Jakby nie patrzeć, w połowie XIX wieku społeczność protestancka w Nowej Anglii i w innych częściach USA była raczej mocno purytańska.

Żeby było jeszcze ciekawiej, to o to, gdzie powstała piosenka rywalizują dwa amerykańskie miasta: Medford w stanie Massachusetts i Savannah w Georgii. Autor piosenki z oboma miastami był związany. W Medford twierdzą, że powstała ona w 1850 roku w ówczesnej tawernie Simpson. I taką informację umieszczono na tablicy przy High Street pod numerem 19.

Do Savannah Pierpont przeniósł się przed opublikowaniem piosenki w 1857 roku i podjął pracę organisty i dyrygenta chóru w kościele unitarian, gdzie jego brat John był pastorem. Tamże, w sierpniu 1857 roku, poślubił córkę burmistrza miasta, a do Medford na północy nigdy nie wrócił. Skoro tam zamieszkał, to dlaczego nie tam miałyby powstać piosenki? Zapewne w Savannah tak uważają. I oczywiście, także tam jest stosowna tablica.

REKLAMUJ I OGŁASZAJ SIĘ W „ERESEM”

Zachęcamy do zamieszczania reklam i ogłoszeń w Gazecie „ERESEM Praga”.

Ceny reklam i ogłoszeń drobnych w pojedynczym wydaniu:

- ¼ strony: 500,00 zł + VAT (¼ pierwszej strony: 600 zł + VAT),
- ½ strony: 1.000,00 zł + VAT,
- ¾ strony: 1.500,00 zł + VAT,
- cała strona: 2.000,00 zł + VAT,
- cała ostatnia strona: 2.500,00 zł + VAT,
- ogłoszenie drobne (do 50 wyrazów): 50,00 zł + VAT (każdy następny wyraz 1,00 zł + VAT).

Więcej informacji oraz kontakt w sprawie reklam i ogłoszeń: redakcja@rsmpraga.pl.

Złożenie zlecenia jest jednoznaczne z deklaracją zleceniodawcy o posiadaniu praw autorskich do materiałów wykorzystywanych w reklamie lub ogłoszeniu. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam lub ogłoszeń.

pochodzi z 1898 roku i „zapisane” zostało zapewne na woskowym cylindrze.

Rozwój radia i radiofonii oraz postęp technologiczny spowodowały coraz większą popularność utworu. Nagrania **Benny Goodmana** z 1935 roku, orkiestry **Glena Millera** z 1941 czy **Binga Crosbygo** i **Andrews Sisters** w 1943 spowodowały olbrzymi wzrost jej popularności. Płyta tych ostatnich zrealizowana dla wytwórni Decca z numerem katalogowym 23281, osiągnęła ponad milion sprzedanych egzemplarzy!

Piosenka *Jingle Bells* była też jedną z tych piosenek, które jako jedne z pierwszych rozbrzmiały z kosmosu! Astronauci **Tom Stafford** i **Wally Schirra** przy pomocy, przemyconej na pokład Gemini VI, harmonijki ustnej i dzwoneczków 16 grudnia 1965 r. zagrali ją na orbicie i wyciłowali podczas łączności z Gemini VII, który również przebywał w kosmosie. Oczywiście ten bożonarodzeniowy żart astronautów był transmitowany na ziemię...

Gdy w 1969 roku **Johnny Mercer**, słynny amerykański kompozytor, oraz krytycy i publicyści muzycy **Abe Olman** i **Howie Richmond** powołali do życia instytucję o nazwie *Songwriters Hall of Fame*, to na pierwszej liście kompozytorów, których tam wpisano (w 1970 r.), nazwisko Pierponta rzecz jasna się znalazło.

Oczywiście Pierpont piosenkę skomponował. Z biegiem lat stawała się coraz popularniejsza, do czego przyczynił się wynalazek niejakiego pana Edisona. Pierwszego nagrania dokonano 30 października 1889 r. na niedoskonałym jeszcze, cylindrze Edisona. Pewnie dlatego - żadne nagranie do naszych czasów nie dotrwało. Pierwsze zachowane nagranie

Zainteresowani mogą sobie odtworzyć to „kosmiczne nagranie”, jest dostępne w angielskojęzycznej Wikipedii. Proponuję jednak sięgnąć do licznych nagrań kolęd, pastorałek czy piosenek świątecznych i dzwoneczków rzecz jasna, o których wspominałem na początku.

Życzę wszystkim czytelnikom radosnych i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia oraz Dobrego Nowego 2024 Roku. I oczywiście - wielu porywających nagrań muzycznych, ciekawych książek, koncertów czy wystaw.

PAM

Źródła:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Jingle_Bells

https://en.wikipedia.org/wiki/Jingle_Bells

<https://antyteksty.com/tlumaczenia-piosenek/jingle-bells/>

<https://konkret24.tvn24.pl/rozrywka/powstanie-piosenki-jingle-bells-nie-ma-nic-wspolnego-z-bozym-narodzeniem-ra1042694-1s5790149>

Zdjęcie tablicy w Medford: *By SteveStrummer - Own work, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=11540050*

Zdjęcie tablicy w Savannah: *By Deirdre 14:42, 28 February 2007 (UTC) - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1726520*

Zdjęcie astronautów: *By NASA - https://images.nasa.gov/details/S65-56190, on the Wayback Machine, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6452339*

Zdjęcie tablicy w Savannah: *By Deirdre 14:42, 28 February 2007 (UTC) - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1726520*

Zdjęcie astronautów: *By NASA - https://images.nasa.gov/details/S65-56190, on the Wayback Machine, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6452339*

Zdjęcie tablicy w Savannah: *By Deirdre 14:42, 28 February 2007 (UTC) - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1726520*

Zdjęcie astronautów: *By NASA - https://images.nasa.gov/details/S65-56190, on the Wayback Machine, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6452339*

Zdjęcie tablicy w Savannah: *By Deirdre 14:42, 28 February 2007 (UTC) - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1726520*

Zdjęcie astronautów: *By NASA - https://images.nasa.gov/details/S65-56190, on the Wayback Machine, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6452339*

Zdjęcie tablicy w Savannah: *By Deirdre 14:42, 28 February 2007 (UTC) - Own work, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1726520*

Zdjęcie astronautów: *By NASA - https://images.nasa.gov/details/S65-56190, on the Wayback Machine, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6452339*

ŚWIĄTECZNE SPOTKANIA DLA SENIORÓW W KLUBACH OSIEDLOWYCH

Okres świąteczny to czas wspólnego świętowania, a tradycja obchodów Świąt Bożego Narodzenia jest bardzo głęboko zakorzeniona w naszej kulturze. W związku z tym spotkania opłatkowe w klubach osiedlowych RSM „Praga” rozpoczęliśmy już 8 grudnia.

W pierwszej kolejności świętowali Uczestnicy Nordic Walking i Zdrowego Kręgosłupa. Spotkania odbyły się kolejno w Klubie „Pinokio”, następnie w Klubie „Kuznia”, kończąc w Klubie „Arkona”.

W uroczystym spotkaniu wzięli udział stali bywalcy treningów wraz z trenerem i kadrą kierowniczą RSM „Praga”. Podczas spotkania znaleźliśmy czas na wspólne rozmowy, życzenia, dzielenie się opłatkiem. Nie zabrakło oczywiście pysznych ciast, słodkich, aromatycznych owoców i ciepłej herbaty.

Następny tydzień rozpoczął już w pełni sezon wigilijny. 12 grudnia odbyły się pierwsze wigilie w Kociach Seniorów Polskiego Związku Emerytów, Renci-

stów i Inwalidów z Oddziałów Targówek i Białołęka. W Klubie „Arkona” spotkali się członkowie koła nr 4, natomiast w Klubie „Nasz Klub” odbyło się biesiadowanie koła nr 15. Następnego dnia tj. 13 grudnia w Klubie „Pinokio” zagościł iście świąteczny klimat za sprawą wigilii koła nr 9. Wigilie wieńczące spotkania świąteczne były zorganizowane przez Chór „Sonorki” w Klubie „Pinokio” oraz Klub Seniora w Klubie „Kuznia” 19 grudnia. Stoły pękały w szwach od bogactwa wigilijnych dań i wypieków, a w pomieszczeniach klubów unosił się zapach czerwonego barszczu i mandarynek. Każde ze świątecznych spotkań wyróżniało się ogromną frekwencją i organizacją godną podziwu. Seniorzy zaprosili na swoje wydarzenia przedstawicieli Spółdzielni, by wspólnie złożyć sobie najlepsze życzenia i połamać się opłatkiem.

Dziękujemy za tak ciepłe i serdeczne przyjęcie na każdym ze spotkań. Życzymy wesołych Świąt i szczęśliwego nowego roku wszystkim mieszkańcom RSM „Praga”!

Aleksandra Obidowska

REKLAMA

PSIK, BY WIRUS ZNIKŁ

Okres jesienno-zimowy sprzyja infekcjom. Mnóstwo wirusów (w tym SARS-CoV-2) i bakterii atakuje nasz organizm. W tym okresie prawie każdy z nas „złapie” przeziębienie. Dolegliwość ta zazwyczaj zaczyna się drapaniem w gardle, wodnistym katarzem, kichaniem i odczuciem wewnętrznego zimna. Czujemy się ospali i zmęczeni. Z czasem może się pojawić ból gardła, obrzęk nosa, gęsty wyciek z nosa, lekki ból głowy z uczuciem przepełnienia, chrypka. Mamy zatłakany nos, w związku z czym oddychamy przez usta, co prowadzi do suchości w jamie ustnej i nosowej mowy. Do tej pory na rynku aptecznym mieliśmy do wyboru preparaty wzmacniające odporność albo leczące zaistniałą już infekcję. Brakowało farmaceutyku który będzie łączył zarówno profilaktykę, jak i efekt leczący dolegliwości.

Marka CAMELYN® wprowadza na rynek polski - R SPRAY AEROSOL DO NOSA I GARDŁA. Jest to preparat zawierający specjalny gatunek miodu pozyskiwanego w dziewiczych rejonach Gruzji. W składzie

preparatu znajdziemy aldehydy, kwasy organiczne, fenole i ketony. Aerosol jest przeznaczony do stosowania przez osoby dorosłe i dzieci od 6 roku życia. Zalecany w przypadku dolegliwości laryngologicznych (przewlekłe zapalenie migdałków), suchości błony śluzowej nosa i gardła, kataru alergicznego czy jako terapia wspomagająca infekcje wirusowe i bakteryjne nosa i gardła. Preparat poprawia komfort życia i ma działanie wzmacniające odporność pacjenta.

Camelyn czyli specjalne peptydy miodu

„Peptydy miodu wzbudzają zainteresowanie środowisk naukowych od ponad 60 lat. Okazuje się bowiem, że zabijają bakterie, grzyby i wirusy. Wykazują też działanie antynowotworowe. Naukowcy w Izraelu i innych częściach świata aktywnie badają i syntetyzują peptydy, które pomagają ludzkiemu układowi odpornościowemu rozpoznawać i niszczyć komórki rakowe.

W połowie ubiegłego wieku Benedikt Maglakelidze wynalazł w Gruzji produkt zdrowotny, nazwany później Camelyn. Miodowy lek na bazie peptydów natychmiast wzbudził zainteresowanie miejscowych naukowców, a w 1950 roku w Instytucie Chirurgii Doświadczalnej i Klinicznej im. K. Eristavi w Tbilisi rozpoczęto szeroko zakrojone badania nad Camelynem. Jednak dopiero w 1965 roku produkt otrzymał tę nazwę, po tym jak jego skuteczność została udowodniona w wielokrotnych badaniach naukowych. Teraz, ponad pół wieku później, Camelyn jest dostępny także w Polsce” - relacjonuje Pan Krzysztof Dzieciatkowski, dystrybutor preparatów w Polsce.

O Firmie

„Camelyn LTD” rozpoczęła swoją działalność w 2004 roku w Gruzji. „Camelyn” jest prywatną gruzińską firmą Naukowo-Farmaceutyczną.

Firma zajmuje się identyfikacją i rozwojem produktów immunomodulujących, przeciwnowotworowych, przeciwbakteryjnych i antywirusowych, a także identyfikowaniem i opracowywaniem związków biologicznie czynnych możliwych do zastosowania w przemyśle spożywczym i kosmetycznym.

Więcej informacji na stronie: www.camelyn.pl

Cena preparatu:

Camelyn R-spray (10 ml) : 99 zł

Preparat dostępny w sprzedaży internetowej pod adresem: www.camelyn.pl i wybranych punktach aptecznych

Świąteczna zbiórka dla schroniska!

PRZYNIĘŚ:

**I wspomóż
podopiecznych schroniska
dla zwierząt!**

Dary można przynosić w dniach 11-29.12.2023 r.
do siedziby Administracji Osiedla oraz Biura Zarządu
w godzinach pracy Spółdzielni!